

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Освітня програма	25882 освітні, педагогічні науки
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25882
Назва ОП	освітні, педагогічні науки
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	011 Освітні, педагогічні науки
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Бойченко Марина Анатоліївна, Москальчук Ганна Олексіївна, Кірдан Олена Леонідівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	26.01.2022 р. – 28.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/Samoocinka-011-PhD-Osvitni-ped.nayku.pdf
Програма візиту експертної групи	https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/01/Programa-vizuty-EG-011-PhD-Osv.ped.nayku-26-28.01.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-наукова програма (ОНП) «Освітні, педагогічні науки» та освітня діяльність за цією програмою відповідають критеріям оцінювання якості. Загальне враження експертної групи про зміст і реалізацію ОНП «Освітні, педагогічні науки» за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (ПНУ імені Василя Стефаника, Університет) є позитивним. Відомості, надані ПНУ імені Василя Стефаника, достовірні. Підстав вважати, що освітній процес за ОНП не здійснюється, не було. Цілі та програмні результати навчання ОНП «Освітні, педагогічні науки» цілком задовольняють потреби всіх груп стейкхолдерів. У ПНУ імені Василя Стефаника створено належне освітньо-наукове середовище, що уможливує успішну реалізацію аспірантами освітньої та наукової складових ОНП. ЕГ відзначає, що колектив ПНУ імені Василя Стефаника зацікавлений в ОНП, яка акредитується, добре обізнаний з особливостями її реалізації, усебічно володіє інформацією про здобутки ОНП, а керівництво Університету здійснює реальну підтримку здобувачів вищої освіти та викладацького складу. Аналіз відомостей про самооцінювання ОНП і документів, поданих на запит ЕГ, змісту документів, розміщених на офіційному сайті ПНУ імені Василя Стефаника, бесід із фокус-групами є підставою для консультативної оцінки ЕГ про відповідність акредитованої ОНП критеріям оцінювання якості.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

До сильних сторін ОНП та освітньої діяльності з її реалізації зараховано: сталість традицій підготовки аспірантів у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (аспірантура з педагогічних наук функціонує в Університеті з 1995 р.); унікальність ОНП забезпечено наявністю регіональної складової, яка передбачає поєднання кращих вітчизняних і зарубіжних традицій у дослідженні актуальних наукових проблем, що корелюють із призначенням та суспільною роллю ПНУ імені Василя Стефаника; якісне формування ОНП, у якій застосовано різні види практичної підготовки, спрямовані на формування викладацької компетентності; високий рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації програми; інституційна практика якісного добору персоналу; залучення до організації, проведення та методичного супроводу освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців; розвиток сучасної інфраструктури, забезпечення життєзбережувальних умов для перебування здобувачів та НПП у приміщеннях ПНУ імені Василя Стефаника; високий рівень сформованої культури якості; діяльність інноваційних структур (Рада з якості, Інститут гарантів та ін.) та процедур (внутрішній аудит системи забезпечення якості); активна участь роботодавців як партнерів у процесі періодичного перегляду освітньої програми та в інших процедурах забезпечення її якості; чіткий розподіл між структурними підрозділами та дорадчими органами повноважень, відповідальності та способів взаємодії, функціональних зв'язків щодо здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості. Позитивними практиками ОНП «Освітні, педагогічні науки» та освітньої діяльності з її реалізації є: наявність путівника науковця та путівника аспіранта; забезпечення студентоцентрованого підходу на всіх рівнях функціонування ЗВО: адміністрації, структурних підрозділів, НПП; залучення до освітнього процесу та наукових заходів гостьових лекторів із українських ЗВО; участь НПП і аспірантів у міжнародних наукових проектах; активність у проведенні інформаційних заходів щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та недопущення порушень її принципів; сформована ефективна система стимулювання викладацької майстерності; задоволення наукових та освітніх інтересів аспірантів; участь наукових керівників у дослідницьких проектах, систематичне оприлюднення та впровадження результатів досліджень; партнерська, конструктивна атмосфера співробітництва в ПНУ імені Василя Стефаника, яка підтримується всіма учасниками освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Локальний нормативний документ «Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (2015 р.)» є застарілим й не відповідає сучасним вимогам. Тому варто оновлювати локальні нормативні документи з урахуванням сучасних тенденцій розвитку вищої освіти. Серед переважної більшості сучасних наукових та навчально-методичних джерел, списки літератури, представлені в силабусах навчальних дисциплін, містять джерела, датовані 1995–1997 рр. Рекомендовано своєчасно оновлювати списки джерел у силабусах навчальних дисциплін. Доступ до проектів освітніх програм дещо утруднений. Варто передбачити на окремій сторінці сайту університету доступ до проектів ОНП та інформацію про пропозиції змін усіх груп стейкхолдерів до ОНП «Освітні, педагогічні науки», а також реагування на них.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

У процесі акредитаційної експертизи з'ясовано, що місія та стратегія Університету зафіксована в «Стратегії розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр.»» (<https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>). Місія охоплює такі складники: «освіта – надання якісних освітніх послуг, спрямованих на підготовку високопрофесійних фахівців; наука – формування сучасного дослідницького університету – центру генерування інноваційних ідей та їх реалізації; регіон – спрямування освітнього та наукового потенціалу на розвиток і зміцнення регіону» (с. 4, <https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>). У Стратегії розкрито стратегічні цілі розвитку Університету, зокрема: «1. Всебічний розвиток людського капіталу задля забезпечення суспільного та економічного зростання нашої країни. 2. Створення умов для формування високоморальних, патріотичних, освічених особистостей, спроможних вносити істотний вклад у майбутнє України. 3. Формування висококваліфікованих професіоналів шляхом органічного поєднання освітньої, наукової та інноваційної діяльності на засадах академічної доброчесності. 4. Створення в університеті потужної науково-дослідної бази – як осередку генерування інновацій не тільки в Україні, але й у світі» (с. 5, <https://pnu.edu.ua/стратегія-розвитку-університету>). Метою ОНП (2020) є «підготовка НПП високої кваліфікації, здатних до розв'язання комплексних освітніх проблем у галузі професійної, дослідницько-інноваційної діяльності загальнонаціонального та європейського значення» (с. 6, <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/011-OP-2020-PHD-.pdf>). Зважаючи на викладене вище, ЕГ констатує, що мета ОНП корелює із місією Університету та стратегічними цілями його розвитку. Звернення до відомостей СО дозволяє ЕГ констатувати, що унікальність ОНП полягає у «наявності наукової регіональної складової, що передбачає поєднання кращих вітчизняних і зарубіжних традицій певного регіону; спрямування наукового потенціалу на забезпечення якості освіти і розвиток проектної діяльності; практико-орієнтованому навчанні на базі освітньо-наукових центрів, орієнтованих на європейські стандарти вищої освіти, навчанні на дослідницькій основі». Особливістю ОНП на думку ЕГ, є широке охоплення актуальних наукових проблем («Розвиток гуцульщинознавства в системі національного виховання молоді (кінець ХХ –поч. ХХІ ст.»; «Розвиток післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945-1991рр.)»; «Літературне краєзнавство Прикарпаття в системі виховання духовності молодших школярів (др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.)»), що корелюють із призначенням та суспільною роллю ПНУ імені Василя Стефаника. На думку ЕГ, в ОНП «Освітні, педагогічні науки» чітко сформульовані цілі, які повною мірою відповідають місії та стратегії ПНУ імені Василя Стефаника, а «Стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр.» уможлиблює розвиток ОНП.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

За результатами зустрічей із фокус-групами (зустрічі 2, 3, 4, 5, 6) ЕГ встановлено, що до формулювання цілей ОНП та визначення ПРН, розроблення тематики дисертаційних досліджень, оновлення змісту ОК ОНП залучені здобувачі вищої освіти, викладачі, наукові керівники, роботодавці. Для окреслення цілей і ПРН ОНП 2020 р. у складі проектної групи працював аспірант Паска Т.В. (<https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/10/2020.pdf>). Факти участі аспірантів у визначенні цілей ОНП і ПРН підтверджено під час зустрічі (зустріч 4). До визначення цілей ОНП і ПРН, переліку вибіркового ОК залучені аспіранти, про що свідчать результати їхнього інтерв'ювання (зустріч 4). Під час інтерв'ювання (зустріч 4) аспірантами підтверджено надання пропозицій щодо введення в ОНП 2020 р. нормативних ОК «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки», «Моделювання освітніх процесів і систем» та вибіркового ОК 16, 26, 27 та ін. Окрім цього, вказана вище інформація відображена в низці протоколів за участю аспірантів та стейкхолдерів (<http://surl.li/bfyje>; <http://surl.li/bgdnr>). У формулюванні цілей та встановленні ПРН за ОНП брали участь стейкхолдери, про що свідчать протоколи засідання кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Б. Ступарика за участю зовнішніх стейкхолдерів Чепіль М.М., Квас О.В., Москаленко Ю.М., Кіт Г.В. та ін. (<http://surl.li/bgdns>; <http://surl.li/bgdnu>); перелік питань анкет для різних груп стейкхолдерів (<http://surl.li/bgdnx>) та результати опитувань (<http://surl.li/bgdny>). Побаження аспірантів та роботодавців про необхідність введення нормативних «Моделювання освітніх процесів і систем», «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки» та вибіркового ОК («Методика викладання педагогіки», «Порівняльна педагогіка» (<http://surl.li/bfyje>) враховано в ОНП 2020 р., що підтверджено за результатами зустрічей (зустрічі 4, 6, відкрита зустріч) та порівняльного аналізу ЕГ ОНП 2017 і 2020 рр. На основі порівняльного аналізу ОНП 2017, 2020 рр. та за результатами зустрічей (зустрічі 2, 3, 4, 6) ЕГ засвідчує, що цілі ОНП і ПРН визначено з урахуванням позицій та потреб різних груп стейкхолдерів: викладачів (конкретизовано мету ОНП та ПРН; включено ВК 12, ВК 15, ВК 16, ВК 25, ВК 26 в ОНП 2020 р.); аспірантів – включено ОК 6, ОК 8, ВК 17; роботодавців – конкретизовано змістове наповнення ЗК 7, ЗК 8 (забезпечують формування ПРН 6, ПРН 8) та ВК 19, ВК 20, ВК 23. Зазначені вище факти перевірено під час зустрічей (організаційна зустріч із гарантом ОНП; 2, 4, 6; відкрита зустріч). Зустрічі з роботодавцями (зустріч 6, відкрита зустріч) підтверджують участь Галуса О.М., Квас О.В., Кравця В.П., Москаленка

Ю.М., Невмержицької О.В., Слюсаренко Н.В., Чепіль М.М. та ін. у процесах обговорення ПРН, наданні пропозицій, зокрема в орієнтації ОНП на проведення історико-педагогічних досліджень діяльності визначних персоналій регіону, розвитку освіти та шкільництва регіону, які враховано ПНУ імені Василя Стефаника.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ встановлено, що цілі ОНП 2020 р. і ПРН відповідають тенденціям розвитку спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки та ринку праці, галузевого та регіонального контекстів, що підтверджено ПРН 1 «Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання в галузі освіти/педагогіки...»; ПРН 3 «Здатність аналізувати і застосовувати науковий доробок українських та зарубіжних вчених, фундаментальні концепції та теорії у професійній сфері»; ПРН 6 «Уміти розробляти комплексні наукові проекти в галузі освіти/педагогіки та кваліфіковано реалізувати їх» та ін. (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/011-OP-2020-PHD-.pdf>). Проведені зустрічі з фокус-групами (зустрічі 2, 3, 4, 6; відкрита зустріч) засвідчили визначення цілей та ПРН ОНП 2020 р. у контексті підготовки PhD для галузевих та регіональних потреб. ЕГ відзначає, що унікальністю ОНП 2020 р. є «наявність регіональної складової, що передбачає поєднання кращих вітчизняних і зарубіжних традицій певного регіону; спрямування наукового потенціалу на забезпечення якості освіти і розвиток проектної діяльності практико-орієнтоване навчання на базі освітньо-дослідницьких центрів ...» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/011-OP-2020-PHD-.pdf>), яку повноцінно реалізовано в освітньо-науковому процесі за ОНП. Під час зустрічей (зустріч 6, відкрита зустріч) їх учасниками неодноразово наголошено на унікальності ОНП та її значимості в регіональному й загальноукраїнському вимірі, високій якості підготовки за ОНП. Саме ці характеристики, на думку ЕГ, роблять її конкурентоздатною у порівнянні із вітчизняними та іноземними аналогами. ЕГ проаналізувала відомості про СО, результати інтерв'ювання під час зустрічей (зустрічі 1, 2, 3, 4, 6, відкрита зустріч), рецензії на ОНП, протоколи обговорення ОНП та підтверджує факти уточнення цілей, формулювання ЗК 7, ЗК 8, ВК 19, ВК 20, ВК 23 представниками ЗВО України (Галус О.М., Квас О.В., Кравець В.П., Москаленко Ю.М., Невмержицька О.В., Слюсаренко Н.В., Чепіль М.М. та ін.) урахування досвіду ОНП PhD зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки вітчизняних ЗВО (Львівського НУ імені Івана Франка, Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка, Тернопільського НПУ ім. В. Гнатюка, Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, Херсонського державного університету), зарубіжних ЗВО (докторські програми Варшавського та Ягеллонського університетів ін.). За результатами зустрічей (зустріч з гарантом ОНП, зустрічі 3, 7; 8) у процесі формулювання цілей ОНП та ПРН підтверджено використання зарубіжного досвіду, набутого під час участі НПП у програмах міжнародної мобільності (Стражнікова І.В.) та стажуваннях (Нагачевська З.І., Прокопів Л.М., Стинська В.В. та ін.). На основі вивчення сайту та за результатами проведених зустрічей ЕГ констатує, що факти проведення консультацій зарубіжними науковцями, їхня участь у наукових заходах, наявність спільних публікацій зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки є достовірними.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Стандарт вищої освіти зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. ПРН повною мірою відповідають дескрипторам НРК для 8-го кваліфікаційного рівня доктора філософії. У ОНП 2020 р. вказано інтегральну компетентність, зміст якої відповідає вимогам НРК: «Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти / педагогіки у процесі професійної та дослідно-інноваційної діяльності, що передбачає переосмислення наявних і вдосконалення нових цілісних знань та фахової практики» (с. 9, <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/011-OP-2020-PHD-.pdf>). Аналіз ПРН ОНП 2017, 2020 рр. (<https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/10/Bo-2017.pdf>; <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/10/Bo-2020.pdf>) надав підстави для висновку, що вони загалом відповідають вимогам НРК для кваліфікаційного рівня доктора філософії. На основі аналізу ОНП 2020 р. (<https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/10/Bo-2020.pdf>) ЕГ встановлено повну відповідність ПРН ОНП дескрипторам НРК для 8-го кваліфікаційного рівня в редакції відповідно постанови КМУ № 519 від 25.06.2020 р., а саме: концептуальні та методологічні знання в галузі або професійної діяльності (ПРН 1; 3; 4); спеціалізовані уміння, навички, методи; започаткування, планування, реалізацію та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності (ПРН 5; 10; 6); критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей (ПРН 2; 7); вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань; використання академічної української та іноземної мов у професійній діяльності та дослідженнях (ПРН 9); демонстрація значної авторитетності, інноваційності, високий ступінь самостійності (ПРН 10), здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення (ПРН 8).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

В ОНП «Освітні, педагогічні науки» чітко сформульовані цілі, які повною мірою відповідають місії та стратегії ПНУ імені Василя Стефаника, а «Стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр.» уможлиблює розвиток ОНП. Унікальність ОНП забезпечено наявністю регіональної складової, яка передбачає поєднання кращих вітчизняних і зарубіжних традицій у дослідженні актуальних наукових проблем («Розвиток гупульщинознавства в системі національного виховання молоді (кінець ХХ –поч. ХХІ ст.»; «Розвиток післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945-1991рр.)»; «Літературне краєзнавство Прикарпаття в системі виховання духовності молодших школярів (др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.)» та ін.), що корелюють із призначенням та суспільною роллю ПНУ імені Василя Стефаника.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони в контексті Критерію 1 відсутні.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП «Освітні, педагогічні науки» та освітня діяльність за цією програмою мають повну узгодженість із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Мета, цілі ОНП «Освітні, педагогічні науки» суголосні місії і стратегії ПНУ імені Василя Стефаника. Цілі ОНП і ПРН задовольняють потреби різних груп стейкхолдерів. ОНП ураховує тенденції розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого і регіонального контекстів, досвіду вітчизняних та іноземних ОП. ОНП уможлиблює досягнення результатів навчання відповідно до вимог НРК для кваліфікаційного рівня доктора філософії. Унікальність ОНП забезпечено наявністю регіональної складової, що передбачає поєднання кращих вітчизняних і зарубіжних традицій у дослідженні актуальних наукових проблем, що корелюють із призначенням та суспільною роллю ПНУ імені Василя Стефаника. Враховуючи сильні сторони та унікальність ОНП, ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Освітні, педагогічні науки», освітня діяльність ПНУ імені Василя Стефаника за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

На основі аналізу ОНП 2017, 2020 рр. (<https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/10/Bo-2017.pdf>; <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/10/Bo-2020.pdf>), навчальних планів 2017, 2020 рр. (<http://surl.li/bgdro>; <http://surl.li/bgdrg>) встановлено, що ОНП оновлено зі значними корективами. Стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. Відтак, зважаючи на автономію ПНУ імені Василя Стефаника унікальність ОНП, керуючись нормами ЗУ «Про освіту», «Про вищу освіту», Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 р. (зі змінами), ЕГ погоджується з обсягом переважно з кр. ЄКТС для ОК ОНП 2020 р. ЕГ проаналізувала ОНП і навчальні плани 2017, 2020 рр. На основі аналізу вказаних вище документів і відомостей про самооцінювання ОНП, ЕГ встановила, що обсяг ОНП 2017 р. становить 45 кр. ЄКТС, а ОНП 2020 р. – 60 кр. ЄКТС, що відповідає вимогам законодавства до навчального навантаження для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. ЕГ виявила, що ОНП 2020 р. охоплює складники, які передбачають набуття аспірантами компетентностей відповідно до постанови КМУ від 23.03.2016 р. № 261: 1) освітня складова, що формує глибинні знання зі спеціальності, за якою аспіранти проводять дослідження – 21 кр. («Інноваційні педагогічні технології у вищій школі та професійна етика» та всі вибіркові ОК обсягом 18 кр.); 2) освітня складова, що формує загальнонаукові компетентності – 9 кр. («Організація наукової діяльності»; «Філософія і методологія науки»); 3) універсальні навички викладача-дослідника – 9 кр. («Управління науково-дослідницькими проектами», «Методологічні підходи до організації історико-педагогічних досліджень»; науково-педагогічна практика); та 4) освітня складова, що формує мовні компетентності – 9 кр. («Іноземна мова»). У проаналізованих ОНП обсяг обов'язкових компонентів освітньої складової становить: в ОНП 2017 р. 33 кр (73,3 %), а дисциплін вільного вибору аспіранта – 12 кр. (26,7 %); в ОНП 2020 р. обов'язкові ОК – 42 кр. (70 %), обсяг дисциплін вільного вибору – 18 кр. (30 % від обсягу освітньої компоненти); що повною мірою відповідає встановленим нормативним вимогам. Зважаючи на викладене вище, ЕГ констатує, що ОНП відповідає вимогам підготовки здобувачів, визначеним постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)».

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ проаналізувала ОНП (2017, 2020 рр.) і констатує, що їх зміст відповідає вимогам чинного законодавства. На основі аналізу змісту ОНП (2017, 2020) ЕГ відзначає, що він належно структурований, прослідковується взаємопов'язаність окремих ОК, які сукупно дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН і відповідають ЗК та СК. У ОНП 2020 р. ОК 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10 переважно забезпечують 5 ПРН. В ОНП є два ОК, спрямовані на досягнення 6-ти ПРН, а саме: ОК 4 (ПРН 2, 6, 7, 8, 9, 10) та ОК 11 (ПРН 1, 5, 7, 8, 9, 10). В ОНП 2020 р. на с. 6 визначено цілі навчання, досягнення яких повною мірою забезпечено відповідними ОК, які сприяють досягненню ПРН. У проаналізованих ОНП наявні вибіркові дисципліни (2020 р. В12–В 29), які підсилюють формування ЗК, СК та ПРН, що забезпечено обов'язковими ОК. Спектр вибіркових ОК схарактеризовано під час зустрічей із фокус-групами, акцентовано на їх кореляції з науковими дослідженнями аспірантів (організаційна зустріч, зустрічі 2, 3, 4). В ОНП 2020 р. відсутні ПРН, які забезпечуються виключно за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача. На підставі аналізу ОНП 2020 р. ЕГ констатує, що вона є структурованою та збалансованою (освітня складова – 1–4, науково-дослідна робота – 5–8 сем.) та збалансованою (1–2 сем. – по 6 обов'язкових ОК; 3-ій сем. – 1 обов'язковий та всі вибіркові ОК; 4-й сем. – науково-педагогічна практика) в контексті загального часу навчання. На думку ЕГ, ОНП 2020 р. є також структурованою змістовно, адже наявний поділ ОК на цикли загальної, професійно-наукової та практичної підготовки, що відображено і в ОНП, і в навчальному плані. Логіко-структурна схема ОНП відображає встановлені логічні зв'язки між ОК; демонструє послідовність вивчення ОК. ЕГ проаналізувала силабуси обов'язкових та вибіркових ОК (<https://kpi.bs.pnu.edu.ua/2021-11/>), матриці відповідності ПРН компонентам ОНП 2020 р. (с. 19) та матриці забезпечення ПРН відповідними компонентами (с. 20). На основі проведеного аналізу ЕГ констатує, що кожен ПРН реалістично охоплений змістом програми. Наприклад, ОК 3 «Філософія і методологія науки» забезпечує формування ПРН 1. Здатність забезпечити концептуальні та методологічні знання ... ПРН 2. Здатність поглиблювати, переоцінювати існуючі знання, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей. ПРН 3. Аналізувати й застосовувати науковий доробок ... ПРН 9. Володіти навичками міжнародного співробітництва, наукової комунікативної компетентності ... ПРН 10. Здатність демонструвати авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності, академічну і професійну доброчесність, послідовну відданість розвитку нових ідей у контекстах професійної та наукової діяльності, що відображено у силабусі (с. 4; <http://surl.li/bgdrx>). На основі порівняльного аналізу ОНП та силабусів обов'язкових та вибіркових ОК, ЕГ засвідчує, що освітні компоненти ОНП утворюють логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та ПРН.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

У відомостях СО стверджується, що «зміст ОНП відповідає предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, спрямований на підготовку науково-педагогічних працівників високої кваліфікації, здатних до розв'язання комплексних освітніх проблем у галузі професійної, дослідницько-інноваційної діяльності загальнонаціонального та європейського значення». Аналіз змісту ОНП (2017, 2020 рр.) доводить, що вона охоплює компоненти, які повною мірою відповідають предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. В ОНП 2020 р. чітко визначено основний об'єкт вивчення: «освіта (в теоретичному, практичному, методологічному, соціокультурному, історичному та інших аспектах)» та теоретичний зміст: «історія розвитку та сучасний стан наукових знань; теорії, концепції й освітня термінологія», що корелюють із предметною областю спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Аналіз ОНП 2020 р., силабусів засвідчив, що досягнення цілей і ПРН забезпечується обов'язковими і вибірковими ОК, які за своїм змістом відповідають предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, зокрема «Інноваційні педагогічні технології у вищій школі та професійна етика», «Управління науково-дослідницькими проектами», «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки», «Педагогіка і психологія вищої школи», «Модельовання освітніх процесів і систем», «Методологічні підходи до організації історико-педагогічних досліджень», «Технології навчання і виховання у вищій школі», «Науково-педагогічна практика». Вибіркові ОК ОНП 2020 р. («Актуальні проблеми дидактики», «Актуальні проблеми історії вищої освіти», «Підготовка фахівців для вищої освіти у провідних країнах світу», «Вища освіта в умовах глобалізації», «Історія, теорія і практика соціальної роботи», «Порівняльна педагогіка», «Історія і практика педагогічної конфліктології», «Історіографія історико-педагогічних досліджень», «Персоналістський напрям в педагогічних дослідженнях», «Аксіопедагогіка», «Моніторинг якості підготовки фахівців у ЗВО», «Методика викладання педагогіки», «Технології дистанційної освіти» та ін.) повною мірою відповідають предметній області спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, сприяють розширенню та поглибленню знань і вмінь, компетентностей, набутих під час вивчення обов'язкових ОК, а також проведенню наукового дослідження за відповідною темою. На основі викладеного вище ЕГ констатує, що зміст ОНП (у ОК) відповідає предметній області, а його реалізовано через уведення ОК професійно-педагогічного, історико-педагогічного, дидактичного, компаративного, виховного та ін. наукових напрямів.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

На підставі аналізу відомостей про самооцінювання, сайту, документів на запит ЕГ та за результатами бесід із фокус-групами ЕГ встановлено, що в основі системи вибірковості є можливість індивідуального вибору ОК кожним здобувачем вищої освіти, вибірковість присутня як принцип організації освітнього процесу; нормативно визначено її процедуру відповідно до «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «ПНУ імені Василя Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/vilnuj-vubir-2.pdf>). Відповідно до локальних нормативних документів Університету (с. 13 Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у ДВНЗ «ПНУ імені Василя Стефаника»), дисципліни вільного вибору здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня є обов'язковим складником навчального плану аспіранта, які він обирає після зарахування до аспірантури. Відповідно до методичних рекомендацій (Індивідуальний план роботи аспіранта... Укладач Ільницький Р.В. 2017. С. 21–24) передбачено укладання загального навчального плану роботи аспіранта та передбачено індивідуальний вибір навчальних дисциплін. На основі аналізу структури ОНП та за результатами зустрічей (зустрічі 2, 4, 5) ЕГ підтверджує факт надання реальної можливості аспірантам формувати власну індивідуальну освітню траєкторію, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством (ОНП 2020 р. – 18 дисциплін, 18 кр., 30 %; ОНП 2017 р. – 9 дисциплін; 12 кр., 26,7 %). Інформування аспірантів здійснюється шляхом ознайомлення з переліком вибіркових дисциплін та силабусами, які розміщено у вільному доступі (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2021-11/>). ЕГ проаналізувала перелік вибіркових дисциплін, встановлено, що він нараховує 18 найменувань в ОНП 2020 р.; 9 найменувань в ОНП 2017 р. Виявлено, що вибіркові дисципліни за назвою та змістовим наповненням сприяють задоволенню дослідницьких інтересів здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, оскільки враховують проблематику дисертаційних досліджень аспірантів, наприклад: «Практико-орієнтований підхід в історико-педагогічних дослідженнях», «Компетентнісний підхід у вищій освіті», «Варіативні моделі підготовки фахівців ЗВО у системі вітчизняної освіти» тощо. За результатами зустрічей (зустрічі 3, 4) ЕГ пересвідчилася в достатній базі вибіркових ОК, у наявності реального вільного вибору навчальних дисциплін, який здійснюють аспіранти. ЕГ перевірила навчальні плани та встановила, що в НП 2020 рр. зазначено обов'язкові навчальні дисципліни та всі 18 вибіркових навчальних дисциплін і кредити (18 кр.), з яких аспіранти обирають 6 найменувань. За результатами аналізу індивідуальних навчальних планів аспірантів (відповідь на п. 2 запиту ЕГ) підтверджено факт наявності різних вибіркових дисциплін в індивідуальних планах здобувачів вищої освіти різних років та форм навчання.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

На основі аналізу ОНП та навчальних планів (2017, 2020) встановлено, що в ОНП передбачено обов'язковий ОК «Педагогічна практика» (2017) та «Науково-педагогічна практика» (2020). Зокрема в ОНП 2020 р. ОК 11 «Науково-педагогічна практика» забезпечує ПРН 1, 5, 7, 8, 9, 10. Аналіз силабусу та робочої програми ОК «Науково-педагогічна практика» (<http://surl.li/bgfjpr>), звітів та ін. матеріалів про її проходження (<http://surl.li/bgfjft>), зустрічей з фокус-групами (зустріч з гарантом ОНП, зустрічі 2, 4, 6, відкрита зустріч) засвідчують, що ОНП та навчальний план дозволяють аспірантам повною мірою набути компетентностей, необхідних для їхньої подальшої практичної викладацької діяльності. Окрім того, ЕГ проаналізувала силабуси обов'язкових ОК, зокрема ОК 10 «Технології навчання і виховання у вищій школі» (Тема 4. Технології активізації навчання у ЗВО; Тема 6. Технології індивідуалізованого та диференційованого навчання; Тема 7. Впровадження квест-технологій в освітній процес ЗВО та ін. (<http://surl.li/bgfjfw>)) та ОК 8 «Моделювання освітніх процесів і систем» (Тема 4-5. Моделювання педагогічної діяльності у ЗВО; Тема 6. Інтерактивне навчання як практична основа моделювання у освітньому процесі ЗВО (<http://surl.li/bgfjzj>)), на основі чого зроблено висновок про їх спрямування на практичну підготовку, урахування останніх тенденцій розвитку відповідної сфери професійної діяльності. За результатами зустрічі з аспірантами (зустріч 4) з'ясовано, що вони до вступу на ОНП мали 2–12 років педагогічного стажу. Як позитивну управлінську практику ЕГ відзначає урахування запитів Університету як роботодавця в формулюванні мети (формування системи компетентностей майбутніх НПП, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання) і завдань практичної підготовки (формування і розуміння теоретичних засад предметної галузі, отриманих під час навчання в аспірантурі; набуття досвіду проведення всіх форм організації освітнього процесу і видів навчальних занять в Університеті; поглиблення та застосування фахових знань у розв'язанні конкретних педагогічних завдань практики; інтеграція науково-дослідної та педагогічної діяльності аспірантів...), що відображено у наказі № 253 від 01.06.2020 р. «Про введення в дію програми педагогічної практики здобувачів наукового ступеня доктора філософії» (https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf). Як сильну сторону ОНП ЕГ відзначає її якісне формування, де застосовано різні види практичної підготовки: практичні заняття з ОК 4, ОК 7, ОК 8, ОК 10; проходження науково-педагогічної практики (ОК 11); спектр вибіркових ОК («Актуальні проблеми дидактики», «Методика викладання педагогіки», «Технології дистанційної освіти» тощо), спрямованих на формування викладацької компетентності. Зважаючи на викладене вище, ЕГ констатує достатність і оптимальність часу на проходження практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У здобувачів вищої освіти ПНУ імені Василя Стефаника є належне розуміння soft skills, що підтверджено під час зустрічей (зустрічі 2, 4, 5). ЕГ проаналізовано відомості про самооцінювання, ОНП (2017, 2020), силабуси та робочі програми навчальних дисциплін, на підставі яких зроблено висновок про спрямування ОНП «Освітні, педагогічні

науки» та освітньої діяльності з її реалізації на формування в аспірантів soft skills під час вивчення низки загальних дисциплін («Іноземна мова», «Інноваційні педагогічні технології у вищій школі та професійна етика»), також дисциплін циклу професійно-наукової підготовки («Педагогіка і психологія вищої школи» тощо) та вибіркового ВК 18 «Теорія і практика педагогічної конфліктології», ВК 26 «Лідерські якості сучасного науковця», які дозволяють випускнику бути успішним незалежно від специфіки подальшої професійної діяльності. ЕГ проаналізовано ОНП 2020 р. та встановлено, що soft skills формуються у процесі навчання, а програмні компетентності забезпечуються вивченням дисциплін, що формують навички комунікації (ЗК 6), уміння працювати в команді (СК 7). За результатами зустрічей (зустрічі 2, 3, 4, 5), аналізу сайту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://pnu.edu.ua/>) та сторінки кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика (участь аспірантів у дослідницьких проєктах, режим доступу: <http://surl.li/bgfmp>) ЕГ відзначає як позитивну практику цілеспрямоване формування soft skills у здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня шляхом упровадження інноваційних технологій навчання під час освітнього процесу, участі у вебінарах і тренінгах, науково-комунікаційних заходах різного рівня тощо.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки» для третього (освітньо-наукового) рівня відсутній. Аналіз відомостей про самооцінювання ОНП (с. 8, <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/Samoocinka-011-PhD-Osvitni-ped.nayku.pdf>), робочих програм навчальних дисциплін, результатів зустрічей з фокус-групами (зустріч з гарантом ОНП, зустрічі 2, 3) надав змогу ЕГ констатувати, що ПНУ імені Василя Стефаника поінформований про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства від 23.03.2021 № 610. Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=22469103-4e36-4d41-b1bf-288338b3c7fa&title=RestrProfesiinikhStandartiv>), положення професійного стандарту обговорено на спільних засіданнях НПП, роботодавців здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2021-13/>), результати обговорення сприяли відповідним змінам робочих програм навчальних дисциплін. Зазначене вище підтверджено під час зустрічі з гарантом ОНП та академічним персоналом (зустріч з гарантом ОНП, зустріч 2).

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

На основі аналізу ОНП 2020 рр., навчального плану 2020 рр. встановлено, що обсяг обов'язкових ОК містить: нормативна частина – 42 кр. ЄКТС (70 %); дисципліни вільного вибору аспіранта – 18 кр. ЄКТС (30 %). Зміст та обсяги самостійної роботи аспірантів визначаються в робочих програмах і силабусах навчальних дисциплін. У навчальному плані та ОНП 2020 р. із загальної кількості 1260 год. (42 кр. ЄКТС) нормативних навчальних дисциплін освітньої складової ОНП на аудиторних заняття передбачено 390 год. (30,97 %), 870 год. (69,03 %) – на самостійну роботу аспірантів. Позитивним є те, що у структурі обсягу окремих освітніх компонентів ОНП та відповідно до навчального плану 2020 р. розподіл аудиторних занять здійснено пропорційно: лекційні заняття (200 год, 51,28 %) практичні заняття (140 год., що становить 35, 89 %), заплановано адекватну кількість годин для проведення семінарських занять ОК 2, ОК 3, ОК 4 із циклу дисциплін загальної підготовки (50 год, 12,83 %). Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти (зустріч 4), адміністративного персоналу (зустріч 7) ЕГ встановлено, що обсяг окремих ОК (у кредитах ЄКТС) є збалансованим у співвідношенні аудиторних занять та самостійної роботи аспірантів. Завідувачем відділу аспірантури і докторантури Ільницьким Р.В. (зустріч 7) відзначено, що здобувачі третього (освітньо-наукового) рівня денної, вечірньої та заочної форм працюють за єдиним навчальним планом денної форми, у якому, відповідно до локальних нормативних документів, визначено співвідношення 1/3 аудиторних занять та 2/3 – обсягу самостійної роботи аспірантів. За результатами інтерв'ювання здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти констатовано достатність обсягу ОНП та окремих ОК. На основі проведеного аналізу ЕГ дійшла висновку, що обсяг ОНП та окремих ОК (у кредитах ЄКТС) реалістично відображає фактичне навантаження здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, є достатнім для досягнення цілей і програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовку здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за дуальною формою освіти за ОНП «Освітні, педагогічні науки» не передбачено. Згідно з відомостями про самооцінювання, окремі елементи дуальної форми освіти (навчання на робочих місцях, участь у наукових заходах різних рівнів) реалізовано під час практичної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. У ПНУ імені Василя Стефаника підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти регулюється відповідним положенням (<http://surl.li/bgfprz>).

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Як сильні сторони ОНП ЕГ фіксує: відповідність кількісних та змістових характеристик вибірових дисциплін дослідницьким інтересам здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня; якісне формування ОНП, у якій застосовано різні види практичної підготовки: практичні заняття; проходження науково-педагогічної практики; спектр вибірових ОК («Актуальні проблеми дидактики», «Методика викладання педагогіки», «Технології дистанційної освіти», «Варіативні моделі підготовки фахівців ЗВО у системі вітчизняної освіти» тощо), спрямованих на формування викладацької компетентності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабких сторін у контексті Критерію 2 не виявлено. Рекомендовано: продовжувати практику оновлення ОК відповідно до актуальних тенденцій розвитку галузі.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Освітньо-наукова програма та освітня діяльність за цією програмою мають повну узгодженість із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Ураховуючи сильні сторони ОНП (відповідність кількісних та змістових характеристик вибірових дисциплін дослідницьким інтересам здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня; якісне формування ОНП, у якій застосовано різні види практичної підготовки (практичні заняття, проходження науково-педагогічної практики, спектр вибірових ОК, спрямованих на формування викладацької компетентності), ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Освітні педагогічні науки» та освітня діяльність ПНУ імені Василя Стефаника за цією програмою повністю відповідають рівню В за Критерієм 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за ОНП «Освітні, педагогічні науки» унормовуються «Правилами прийому до ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3FNqj4n>), зокрема Додатком 8. Правила прийому на ступінь доктора філософії до Державного вищого навчального закладу «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3tLE9lk>). На момент акредитаційної експертизи на сайті були наявні правила прийому на 2022 р. Правила прийому є чіткими та зрозумілими для потенційних вступників і не містять дискримінаційних положень. Надійність цих процедур була підтверджена під час зустрічі експертної групи зі здобувачами вищої освіти (зустріч 4). Здобувачі вищої освіти заповнили ЕГ, що вони були в повному обсязі ознайомлені з правилами прийому на ступінь доктора філософії та умовами, що дають право на першочергове зарахування (наявність публікацій, вищий бал у дипломі, наявність посвідчення про складені кандидатські іспити).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОНП «Освітні, педагогічні науки» та є цілком логічними. Передбачено три етапи вступу на навчання (1) лютий (за кошти фізичних чи юридичних осіб), 2) серпень та 3) вересень-жовтень), що дозволяє врахувати індивідуальні потреби вступників. Правилами прийому передбачено два вступних іспити: комплексний іспит з педагогіки та іспит з іноземної мови, а також додаткове вступне випробування (в разі необхідності) для осіб, які вступають до аспірантури з іншої галузі знань чи спеціальності (оцінюється «достатньо/недостатньо»). Під час інтерв'ю гаранта та НПП (зустріч з гарантом ОНП, зустрічі 2, 8) з'ясовано, що програми вступних іспитів переглядаються щорічно, і оприлюднюються на офіційному

сайті ЗВО (<https://bit.ly/32Mnp2l>). Вступні іспити відбуваються в письмово-усній формі, оцінюються за 10-бальною шкалою. Наявність у вступника сертифікату, що підтверджує знання іноземної мови (не нижче рівня B 2), звільняє його від складання вступного іспиту з іноземної мови. У такому разі вступник отримує найвищий бал з іноземної мови. Під час зустрічей з гарантом та відповідальним секретарем приймальної комісії (зустріч з гарантом ОНП, зустріч 8) було з'ясовано, що звернень щодо зарахування сертифікату B 2 під час вступу на дану ОНП не було. Програма вступного іспиту зі спеціальності формується кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика за участю гаранта ОНП і щорічно оновлюється не пізніше ніж за три місяці до початку прийому заяв вступників (https://admission.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/6/2022/01/PhD_011_sum.pdf).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється «Положенням про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/33xkDP3>) (2015 р.) та «Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (2017 р.) (<https://bit.ly/3qPuyb13>). Документи містять конкретний і зрозумілий опис процедури визнання результатів навчання відповідно до Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (п.1.2). Водночас ЕГ констатує, що «Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (2015 р.)», є застарілим та не повною мірою відповідає сучасним вимогам. Результати навчання в межах академічного співробітництва із закладами-партнерами визнаються з урахуванням європейської системи трансферу і накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків учасників освітнього процесу, прийнятої у країні закладу-партнера, якщо там не передбачено використання ЄКТС. Якщо учасник освітнього процесу під час перебування у ЗВО-партнері не виконав навчальну програму, то йому після повернення з метою усунення прогалин може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або повторний курс навчання. Документи доступні для всіх учасників освітнього процесу та оприлюднені на офіційному веб сайті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». На момент експертизи звернень щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зафіксовано не було. ЕГ рекомендує активізувати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У ЗВО можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, унормовано «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf). Процедура передбачає висновок експертної комісії відповідної кафедри щодо повного або часткового зарахування чи відмову в зарахуванні результатів неформальної освіти. Під час онлайн зустрічі аспіранти (Завулічна І.І., Олексюк М.І.) повідомили, що вони беруть активну участь у дистанційних курсах та тренінгах на платформі Prometheus, що підтверджено наявними на сайті сертифікатами (<https://bit.ly/34kL1LW>). Здобувачка Завулічна І.І., зазначила, що за результатами вивчення курсу «Зміцнення викладання та організаційного управління в університетах» (Prometheus) їй було зараховано 8 годин у вибіркового курсі «Методика викладання педагогіки».

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Конкретність, зрозумілість і загальнодоступність правил прийому на ОП, що враховують її особливості та не містять дискримінаційних положень; документальне регулювання процедур визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО; можливість визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, і наявність відповідних практик.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Локальний нормативний документ «Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (2015 р.)», є застарілим й не відповідає сучасним вимогам. Рекомендовано: оновлювати локальні нормативні документи з

урахуванням сучасних тенденцій розвитку вищої освіти; активізувати практику визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Ураховуючи дотримання ЗВО вимог Критерію 3 щодо конкретності, зрозумілості, антидискримінаційності та загальнодоступності правил прийому на ОНП, урахування її особливостей, унормування процедур визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, результатів неформальної освіти та необхідність оновлення нормативної бази, Критерій 3 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В. Виявлені некритичні недоліки усвідомлюються викладачами та адміністрацією, не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу та швидко можуть бути усунені.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

У межах ОНП форми та методи навчання і викладання значною мірою сприяють досягненню заявленим цілям та ПРН, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та враховують принципи академічної свободи, що унормовано відповідними Положеннями (<https://bit.ly/3fKBwbc>; <https://cutt.ly/uOhQVNm>). Навчання за ОНП здійснюється на очній (денна, вечірня) та заочній формах. Основними видами навчальних занять за ОНП є лекція (традиційна, інноваційна (мультимедійна, проблемна, інтерактивна та ін.), практичне заняття (інтерактивне, інтегрований семінар-дискусія та ін.), індивідуальне заняття, дистанційне, проєктне навчання, тренінг, самонавчання та ін. На ОНП практикуються різні форми контрольних заходів (тести, захист проєктів, уснописьмова задача екзаменів/заліків). Основними методами навчання є розповідь, пояснення, демонстрація, бесіда, зокрема й евристична, доповідь, дискусія, диспут, рольова гра, метод громадської думки тощо. Упровадження традиційних методів навчання сприяє досягненню ПРН2, ПРН5, ПРН8; інтерактивних методів (проєктний, кейс-стаді, синектики та ін.), методів творчого пошуку (альтернативних рішень, контрольних запитань), методів дистанційного навчання – ПРН1, ПРН6, ПРН10 та ін. Ефективності освітнього процесу сприяє можливість дистанційного доступу до інформації (розклад, силабуси, методичні матеріали з відповідного ОК). До проведення занять в умовах дистанційного навчання залучаються стейкхолдери (<https://bit.ly/3GkRPqa>). У процесі інтерв'ювання аспіранти та роботодавці (зустріч 4, відкрита зустріч) підтвердили свою участь у гостьових лекціях. Студентоцентрованість підтверджується можливістю здобувачів брати участь у всіх заходах університету та кафедри, впливати на розробку ОНП, вибір дисциплін та ін. Здобувачі підтвердили (зустріч 4), що самостійно обирають наукового керівника, тематику дисертаційних робіт, наукові заходи, у яких беруть участь, навчальні дисципліни, що відповідають їх дослідницьким інтересам та потребам, що дозволяє їм проєктувати власну освітню та наукову діяльність. Академічна свобода аспіранта реалізується через вільний вибір теми дисертаційної роботи (<https://kpibs.pnu.edu.ua/навчання-через-дослідження/>), формування індивідуальної освітньої траєкторії (<https://kpibs.pnu.edu.ua/індивідуальна-освітні-траєкторія/>); право обирати наукові конференції, семінари, журнали для публікації результатів своїх досліджень (<https://kpibs.pnu.edu.ua/наукові-видання-конференції/>); участь у конкурсах і грантових пропозиціях університету (<https://nauka.pnu.edu.ua/category/конкурси-і-гранти/>); здавати іспити в тестовій формі (https://nmv.pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/sites/118/2019/10/329_29.05.2018.pdf), брати участь у неформальній освіті (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf). Академічна свобода викладача передбачає право на змістове наповнення ОК, можливість вільно обирати форми і методи навчальної та наукової діяльності, визначати формат контрольних заходів та самостійної роботи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту ОК та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання в межах освітніх компонентів. Означена інформація міститься на офіційному веб сайті ЗВО у формі силабусів (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2021-11/>). У силабусах відображено стисло інформацію щодо мети, завдань дисципліни, ПРН, кількості кредитів, видів та тематики занять, системи оцінювання, ресурсного забезпечення, політики курсу, а також подано контактну інформацію. Інформаційні ресурси наявні на сайті кафедри у відкритому доступі. Разом із тим, літературні джерела, що містяться в силабусах, є почасти застарілими й потребують оновлення. Під час інтерв'ювання здобувачі підтвердили (зустріч 4), що інформація є доступною, зрозумілою,

своєчасною. Ознайомлення аспірантів із навчальною дисципліною, ПРН, методами навчання і критеріями оцінювання здійснюється гарантом ОНП та викладачами на першому занятті. Навчально-методичні матеріали до освітніх компонент розміщені в електронному репозитарії бібліотеки <http://lib.pnu.edu.ua/>, у системі дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php>) та на сайті кафедри (<https://kpibs.pnu.edu.ua>). Інформування щодо змісту вибіркової дисципліни проводиться в навчальному році, що передує року вивчення освітнього компонента. Для зручності як здобувачів, так і викладачів розклад занять розміщено на сайті (<https://vad.pnu.edu.ua/розклад-занять/>). Створено путівник для науковця (<https://kpibs.pnu.edu.ua/путівник-для-науковця/>) та путівник для аспірантів (<https://bit.ly/340GIFf>). Опитування здобувачів освіти під час онлайн-зустрічей (зустрічі 3, 4) підтвердило їх задоволення доступністю інформації, пов'язаної з освітнім процесом.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ПНУ імені Василя Стефаника забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП шляхом: використання в освітньому процесі результатів наукових пошуків викладачів (ОК7 (Завгородня Т.К.), ОК8 (Стинська В.В.) та ін.); виконання наукових досліджень здобувачами вищої освіти з опорою на традиції двох наукових шкіл кафедри (Богдана Ступарика та Тетяни Завгородньої) (<https://kpibs.pnu.edu.ua/наукові-школи-2/>); узгодження змісту освітніх компонентів ОНП з тематикою досліджень аспірантів, що дозволяє їм застосувати отримані знання безпосередньо у процесі власних наукових досліджень; відповідності тем наукових досліджень аспірантів науковим інтересам їх наукових керівників (<https://bit.ly/3fMagsT>), участі викладачів ОНП у наукових проєктах (Стражнікова І.В., Єгорова І.В. – ERASMUS+ (ITE-VET) (<https://kpibs.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%94%d0%ba%d1%82-erasmus/>); Будник О.Б., О. Джус О.В. – «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» (https://ciot.pnu.edu.ua/2020/06/27/news_33/), Будник О.Б. – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання» (MoPED) програми ЄС Еразмус + КА2 (<http://moredproject.eu/ua/news/>); участі аспірантів у наукових стажуваннях (Т. Паска – <https://bit.ly/33zET2B>); науково-педагогічної практики, виконання завдань із науковим складником у межах ОК, підготовки дисертаційної роботи, написання наукових статей здобувачами вищої освіти, обговорення результатів наукових досліджень під час аудиторних занять, на засіданнях кафедри, участі в наукових конференціях, науково-практичних семінарах, круглих столах; використання результатів неформальної освіти викладачами кафедри під час оновлення змісту курсів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення змісту освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі 01 Освіта/Педагогіка здійснюється НПП на основі Положення про організацію освітнього процесу ... (нова редакція) (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/01/Polozennia-pro-OOP-25_12_2020-1.pdf) з урахуванням результатів внутрішніх аудитів, проведених Центром забезпечення якості (<https://bit.ly/3fUVyZP>). НПП оновлюють зміст ОК (лекції, семінарські заняття, завдання для самостійної роботи, теми дисертаційних досліджень, матеріали дистанційного навчання), ураховуючи наукові досягнення в галузі, сучасний стан розвитку педагогіки, запити стейкхолдерів і ринок праці. Як засвідчив аналіз силабусів та інтерв'ю НПП під час виїзної експертизи, при розробці навчальних дисциплін вони керуються сучасними нормативно-правовими актами в галузі освіти, результатами наукових досліджень учених відповідної галузі, навчально-методичною літературою, розробленою педагогами-практиками. Викладачі здійснюють моніторинг наукової психолого-педагогічної літератури, беруть активну участь у наукових заходах різних рівнів, друкують наукову та навчально-методичну літературу, проходять науково-педагогічні стажування. Результати такої діяльності знаходять висвітлення в ОК. Зокрема, за результатами міжнародного стажування НПП (Стинська В.В., Прокопів Л.М., Будник О.Б. та ін.) було оновлено ОК4, ОК6, ОК8, ОК10. Як доповнення до тематики окремих освітніх компонентів (напр. ОК8 «Моделювання освітніх процесів і систем»), на лекції запрошуються гостьові лектори (<https://kpibs.pnu.edu.ua/робота-з-гостьовими-лекторами-2/>).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності ЗВО здійснюється відповідно до Стратегії інтернаціоналізації (<https://ic.pnu.edu.ua/стратегія-інтернаціоналізації/>) на основі чинних угод з університетами та науковими установами (<https://cutt.ly/jhPmOzp>). Учасники освітнього процесу отримують консультації щодо участі у програмах академічної мобільності від фахівців відділу Міжнародних зв'язків (<https://bit.ly/3rhWNQs>). Здобувачі освіти мають доступ до міжнародних інформаційних ресурсів (Scopus, Web of Science) через сайт наукової бібліотеки університету (<http://lib.pnu.edu.ua/electronic.php>). У 2021 р. МОН України надавало ПНУ доступ до колекції наукових електронних книг ScienceDirect eBooks (<https://pnu.edu.ua/blog/2021/02/12/25853/>). Як засвідчили НПП під час онлайн зустрічі, ЗВО заохочує викладачів публікувати результати наукових досліджень у наукових журналах, що входять до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science шляхом преміювання та зменшення навчального навантаження. Здобувачі освіти та НПП запевнили ЕГ, що Університет забезпечує вільний доступ учасників освітнього процесу до інформації про програми академічної мобільності Erasmus+ та критерії відбору через відповідну веб-сторінку (<https://ic.pnu.edu.ua/проекти-erasmusk1/>), а також надає консультативні послуги з

оформлення документів. Викладачі ОНП (Будник О.Б., Никируй Л.І., Стинська В.В., Стражнікова І.В. та ін.) є учасниками міжнародних проєктів; беруть участь у міжнародних конференціях у країнах ЄС, стажуються за кордоном (Польща, Латвія, Словенія та ін.) та підвищують кваліфікацію шляхом неформальної освіти (<https://bit.ly/34nz3B4>). Відповідно, і аспіранти переймають такий досвід (<https://bit.ly/3ugAfBu>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми навчання і викладання на ОНП сприяють досягненню заявлених в освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Учасники освітнього процесу своєчасно отримують інформацію щодо цілей, змісту ОК та ПРН, порядку і критеріїв оцінювання в межах освітніх компонентів. Позитивною практикою є: 1) наявність путівника науковця та путівника аспіранта; 2) забезпечення студентоцентрованого підходу на всіх рівнях функціонування ЗВО: адміністрації, структурних підрозділів, НПП; 3) залучення до освітнього процесу та наукових заходів гостей лекторів із українських ЗВО; 4) участь НПП і аспірантів у міжнародних наукових проєктах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Серед переважної більшості сучасних наукових та навчально-методичних джерел, списки літератури, представлені в силабусах навчальних дисциплін, містять джерела, датовані 1995–1997 рр. Рекомендовано: своєчасно оновлювати списки джерел у силабусах навчальних дисциплін; активізувати процес залучення гостей лекторів із іноземних ЗВО.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Ураховуючи в цілому дотримання ЗВО вимог Критерію 4 щодо відповідності методів і форм навчання та викладання на ОП заявленим цілям, реалізації студентоцентрованого підходу, дотримання принципів академічної свободи, поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, дотримання засад інтернаціоналізації діяльності ЗВО, орієнтацію на оновлення змісту навчальних курсів і ОП в цілому, і водночас наявності певних недоліків в оформленні силабусів, критерій 4 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності В. Виявлені некритичні недоліки усвідомлюються викладачами та адміністрацією, не перешкоджають якісному забезпеченню освітнього процесу та швидко можуть бути усунені.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми проведення контролю та оцінювання навчальних досягнень здобувачів третього рівня вищої освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника регулюються Положеннями «Про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу... (нова редакція)» (<https://cutt.ly/zOhjdol>), «Про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/uOhQVNm>). З метою стимулювання майбутніх докторів філософії до їх освітньої, наукової, творчої діяльності, набуття відповідних компетентностей, а також задля забезпечення об'єктивного оцінювання в університеті запроваджена система рейтингового оцінювання здобувачів вищої освіти. Рейтинг з кожної окремої навчальної дисципліни вимірюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням балів в оцінку за національною шкалою й, відповідно, за ECTS. Схему формування оцінки, опис організації оцінювання та критерії оцінювання висвітлено в силабусах до ОК, які розміщено на сайті кафедри (<https://kribs.pnu.edu.ua/2021-11/>). Під час інтерв'ювання викладачі (зустрічі 2, 3) відзначали, що на програмі поширеною є практика оцінювання у формі співбесід з лекторами, а також спільного оцінювання. Також викладачі наголосили, що всі питання/завдання для підсумкових оцінювань формуються таким чином, щоб охоплювати наукові інтереси кожного аспіранта, на ОНП також практикуються види звітування у формі проєктів та есе.

Аспіранти під час зустрічі з ЕГ (зустріч 4) підтвердили, що вони ознайомлені з формами та критеріями оцінювання, і підтвердили факт відсутності на ОНП конфліктних ситуацій, пов'язаних із необ'єктивним оцінюванням.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти відсутній. ОНП передбачає атестацію у формі публічного захисту дисертаційної роботи. У ОНП зазначено, що обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом індивідуального навчального плану. Під час проведення експертизи ЕГ переконалася, що університет має кадрові можливості для формування разових вчених рад. Інформація щодо процедури захисту роботи, необхідні нормативні документи, а також перелік і зразки документів, які потрібно подати до ради розміщено для ознайомлення на сайті відділу аспірантури і докторантури (<https://vad.pnu.edu.ua>). Поточна атестація здобувачів щодо виконання наукової складової ОНП відбувається двічі на рік та передбачає два етапи: I – звітування аспірантом перед науковим керівником, II – публічне звітування на засіданні випускової кафедри. Надані закладом освіти на запит ЕГ індивідуальні плани аспірантів підтверджують дотримання та дієвість такого механізму.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Висвітлення під час зустрічей питань, пов'язаних з правилами проведення контрольних заходів, дає підстави стверджувати, що ці правила є чіткими, зрозумілими і доступними для всіх учасників освітнього процесу. На зустрічах здобувачі освіти (зустріч 4) були одностайні щодо об'єктивності екзаменаторів під час реалізації освітньо-наукової програми. Порядок оцінювання та оскарження результатів оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти освітньо-наукового рівня доктора філософії регламентуються пунктом 4.11 Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/uOhQVNm>). Відповідно до Наказу ректора № 329 від 29.05.2018 р. (<https://cutt.ly/9OhRdhhd>), оцінювання навчальних досягнень може відбуватися як очно, так і дистанційно, зокрема у формі тестування через систему дистанційного навчання (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>). Об'єктивності та прозорості оцінювання також сприяє ведення всіма викладачами електронного журналу. Під час реалізації ОНП «Освітні, педагогічні науки» випадків повторного складання іспитів чи заліків не було. На зустрічі здобувачі (зустріч 4) підтвердили неупереджене ставлення та об'єктивне оцінювання їхніх досягнень, а також відзначили доброзичливе ставлення викладачів. Здобувачі також відзначили, що регулярно проходять опитування щодо доступності та зрозумілості форм та критеріїв оцінювання контрольних заходів, результати такого опитування висвітлено і на сайті кафедри (<https://cutt.ly/oOhxwvmv>). На думку ЕГ, позитивною є практика включення до анкет для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня низки питань, щодо чіткості і зрозумілості правил проведення контрольних заходів, об'єктивності екзаменаторів, наприклад «3.15. За необхідності кафедра здійснює оцінку успішності у навчанні із залученням більше ніж одного екзаменатора; 4.3. Методи оцінювання та критерії виставлення балів на моїй освітній програмі є об'єктивними та справедливими та ін. (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdU5kj-1VrfCmVPBMZDFTNPL4jyIsRK5KIQbDBmr_mjrEHpaw/viewform). ЕГ рекомендує удосконалювати процедури оцінювання шляхом анонімного оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника діє чітка і зрозуміла політика дотримання академічної доброчесності всіма учасниками освітнього процесу, стандарти і процедури дотримання якої регламентуються «Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://cutt.ly/ROhI3gW>), «Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»» (<https://cutt.ly/sOhO7LK>) та «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності...» (<https://cutt.ly/8OhPkuS>), склад якої обирається Конференцією трудового колективу університету. Діючий склад налічує 18 осіб, 4 з яких – здобувачі. Для перевірки наукових робіт здобувачів та НПП використовується сервіси Unichек та Plagiat.pl. Фокус-групи (НПП, здобувачі, адміністративний персонал) підтвердили, що перевірки на плагіат підлягають кваліфікаційні роботи, подані до друку рукописи статей, тез доповідей, монографії, підручники, навчальні посібники. Аспіранти мають змогу перевіряти тексти своїх дисертацій на проміжних етапах роботи над дослідженням. Учасники зустрічей підтвердили, що такі перевірки для них є безоплатними. В Університеті регулярно проводяться заходи, покликані популяризувати принципи та цінності академічної доброчесності, зокрема НПП і здобувачі підтвердили проведення заходів, зазначених у відомостях СО. Здобувачі також розповіли про проєкт «Школа академічної доброчесності», завідувач аспірантури Ільницький Р.В.

відзначив, що для аспірантів щорічно проводиться 2 вебінари з питань академічної доброчесності, проф. Никируй Л.І. зазначив, що окремі питання академічної доброчесності є частиною курсу «Управління науково-дослідницькими проектами», який він викладає для аспірантів. У разі порушення академічної доброчесності в ПНУ передбачено притягнення особи до академічної відповідальності. Зокрема у п.3.1 та 3.2 Кодексу честі прописано шляхи притягнення до академічної відповідальності НПП (відмова у присудженні або позбавлення наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу) та здобувачів освіти (повторне проходження оцінювання; повторне проходження відповідного освітнього компонента ОП; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання) за порушення академічної доброчесності. На зустрічах фокус-групи також наголошували на високій сформованості культури академічної доброчесності в Університеті та на відсутності випадків виявлення порушень академічної доброчесності на ОНП «Освітні, педагогічні науки».

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В університеті активно проводяться інформаційні заходи щодо популяризації академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти та недопущення порушень її принципів. Процедура атестації здобувачів за ОНП «Освітні, педагогічні науки» є чіткою і зрозумілою, усі учасники освітнього процесу достатньо поінформовані про форми контрольних заходів та критерії оцінювання.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено. ЕГ рекомендує удосконалювати процедури оцінювання шляхом анонімного оцінювання робіт, залучення зовнішніх екзаменаторів.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ЕГ констатує загальну відповідність усіх підкритеріїв критерію 5 встановленим вимогам: розроблено інституційні політики щодо форм контролю та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів ОНП, відбувається регулярне і своєчасне інформування здобувачів про форми контролю та критерії оцінювання, культура академічної доброчесності сформована на високому рівні і продовжує удосконалюватись.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз табл. 2 відомостей про самооцінювання та переліку публікацій викладачів, які забезпечують реалізацію ОНП, дозволив установити, що їх академічна та професійна кваліфікація достатньо мірою забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання. Реалізацію ОНП за спеціальністю «Освітні, педагогічні науки» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти забезпечують висококваліфіковані викладачі з різних галузей наук: 4 НПП кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, 3 з яких мають вчене звання професора (Стинська В.В.(гарант) (ОК8, ОК6), Завгородня Т.К. (ОК7, ОК9); Стражнікова І.В. (ОК 11, ВК), завідувач кафедри Прокопів Л.М.(ОК10), та 5 викладачів інших кафедр (Петрина О.С. (ОК1), Льницький Р.В. (ОК2), Никируй Л.І. (ОК5), Будник О.Б. (ОК 4), Дойчик М.В. (ОК 3). Добір НПП для викладання на ОНП був зумовлений наявністю в них відповідної кваліфікації та наукового ступеня, достатньої кількості публікацій, зокрема в журналах, індексованих Scopus/WoS, та професійного досвіду (напр. досвіду проектної діяльності – Никируй Л.І. («Управління науково-дослідницькими проектами»)). З метою покращення ефективності роботи НПП на платформі d-learn (<https://d-learn.pnu.edu.ua/>) після кожної сесії проводяться опитування здобувачів освіти на предмет якості читання курсів, результати яких обговорюються на засіданнях кафедри.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору викладачів у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» чітко визначені Статутом університету (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/02/statut.pdf>), Положенням про порядок заміщення посад науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3AodpbT>), Положенням про конкурсну комісію університету щодо заміщення вакантних посад ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3tNOwVZ>). Означені документи є загальнодоступними, структурованими і зрозумілими. Порядок проведення є прозорим і дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми. Оголошення про конкурс на вакантні посади, вимоги до кандидатів та необхідні документи, а також терміни проведення конкурсів, відповідно до чинного законодавства, оприлюднюються на офіційному веб-сайті університету. Інтерв'ювання експертною групою НПП та менеджменту ЗВО (зустрічі 1, 2, 7) підтвердило дотримання вимог щодо фахової кваліфікації, прозорості та зрозумілості процедури обрання на посаду, що свідчить про наявність у ЗВО інституційної практики якісного відбору персоналу, підтвердженої мінімізацією плинності науково-педагогічних кадрів. Під час інтерв'ювання здобувачів вищої освіти (зустріч 4) підтвердило їхнє задоволення компетентністю викладацького складу.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ПНУ імені Василя Стефаника залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу в межах підписаних угод про співпрацю. На педагогічному факультеті у 2019 р. утворено Раду роботодавців (<https://bit.ly/3FUA54N>). Роботодавці беруть участь в обговоренні ОНП під час розширених засідань кафедри (<https://bit.ly/3ugkPgy>), на запрошення ПНУ читають гостьові лекції (<https://kpibs.pnu.edu.ua/робота-з-гостьовими-лекторами-2/>) та проводять семінари для аспірантів. Потенційні роботодавці залучені до організації та реалізації освітнього процесу через: спільні міжрегіональні конференції; наукове стажування викладачів, рецензування ОНП (<https://kpibs.pnu.edu.ua/рецензії/>); участь у професійних та/або громадських об'єднаннях (<https://kpibs.pnu.edu.ua/діяльність-за-спеціальністю-у-формі-у/>). Проводиться опитування роботодавців щодо рівня теоретичної і практичної підготовки аспірантів (<https://bit.ly/3ugkPgy>), результати якого враховуються під час оновлення ОНП. Під час зустрічі з роботодавцями (зустріч 6) ЕГ переконалася, що роботодавці задоволені рівнем теоретичної і практичної підготовки аспірантів минулих років, які працюють у їхніх ЗВО, а також у тому, що висловлені роботодавцями пропозиції були враховані у процесі оновлення ОНП.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

В Університеті проводяться наукові заходи, у яких беруть участь фахівці з галузі, професіонали-практики та роботодавці. Кафедрою педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика проводяться міжвузівські науково-практичні семінари, онлайн зустрічі медиків-стажерів у межах проекту «Наше здоров'я» зі здобувачами вищої освіти, запроваджено практику читання гостьових лекцій (<https://kpibs.pnu.edu.ua/робота-з-гостьовими-лекторами-2/>). Важливу роль в організації співпраці відіграють проектно-освітній центр «Агенти змін», Центр інноваційних освітніх технологій «PNU-EcoSystem», ННЦ «Педагогіка і психологія вищої школи» ІВО НАПН України і ПНУ», Науково-методичний центр «Університет обдарованої дитини» при Науковому парку «Прикарпатський університет», на базі яких проводяться тренінги, презентуються інноваційні проекти, апробуються результати досліджень. Роботодавці та експерти галузі залучаються до аудиторних занять і консультацій здобувачів вищої освіти. На сайті ЗВО (<https://bit.ly/3oKXKuN>) розміщено інформацію про гостьові лекції (лекція-вебінар з питань підготовки та змін у процедурі захисту дисертацій – к.пед.н., доц. Б.С. Кришук (ХГПА); лекція на тему «Моделювання проектної діяльності науково-педагогічних працівників» – к.п.н., доц. М.М. Кулеша-Любінець (Проектно-освітній центр «Агенти змін») та ін.). Науковці ДДПУ імені І. Франка Чепіль М.М. та ЛНУ імені І. Франка Квас О.В. повідомили ЕГ (зустріч 6), що вони здійснювали консультації аспірантів Завулічної І.І., Бандури Л. щодо питань, пов'язаних із темою дисертаційного дослідження. Професор К. Смик з Університету Марії Кюрі-Склодовської в Любліні керувала науковим стажуванням аспіранта Паски Т.В. (<https://bit.ly/3ogq2kG>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Професійний розвиток викладачів у ЗВО регламентується Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://nauka.pnu.edu.ua/%d0%bf%d0%be%d0%bb%d0%be%d0%b6%d0%b5%d0%bd%d0%bd%d1%8f/>). Означене положення передбачає проходження курсів підвищення кваліфікації або стажування викладачів не рідше одного разу на п'ять років. Усі науково-педагогічні працівники групи забезпечення ОП пройшли стажування без відриву від

основного місця роботи у вітчизняних та зарубіжних ЗВО та отримали відповідні сертифікати (<https://bit.ly/3sbfV1p>). НПП є учасниками міжнародних проєктів (Стражнікова І.В., Єгорова І.В. – ERASMUS+ (TE-VET) (<https://kpibs.pnu.edu.ua/%d0%bf%d1%80%d0%be%d1%94%d0%ba%d1%82-erasmus/>); Будник О.Б., Джус О.В. – «Вивчай та розрізняй: інфо-медійна грамотність» (https://ciot.pnu.edu.ua/2020/06/27/news_33/), Будник О.Б. – «Модернізація педагогічної вищої освіти з використання інноваційних інструментів викладання» (MoPED) програми ЄС Еразмус + KA2 (<http://mopedproject.eu/ua/news/>). У ПНУ сформовано систему професійного розвитку викладачів, зокрема, для задоволення потреби НПП у підвищенні рівня володіння іноземною мовою функціонує Центр сертифікації з іноземних мов (<https://flcc.pnu.edu.ua/>), діють курси англійської мови щодо підготовки публікацій у журналах бази Scopus. У ЗВО розроблено чітку систему матеріального та нематеріального заохочення НПП, що регламентується низкою нормативних документів: Положення про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (<https://bit.ly/3GlcSJk>), Положення про порядок надання творчих відпусток науковим і науково-педагогічним працівникам ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3IVHnae>), Положення про заохочувальні відзнаки ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3ugZFPe>). Під час зустрічі з ЕГ, НПП висловили задоволення ефективністю системи стимулювання їх професійного розвитку, що включає преміювання, зменшення навчального навантаження, надання творчих відпусток, заохочувальні відзнаки тощо. Процедура моніторингу рівня професіоналізму викладача в Університеті регламентує «Положення про рейтингове оцінювання ефективності роботи науково-педагогічних працівників ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3IUAUwp>) та «Положення про рейтингове оцінювання роботи кафедри ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3oCKXP9>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У колективному договорі між університетом і співробітниками сформульовані відповідні положення, що унормовують процедури стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП. Наявність можливостей для розвитку викладацької майстерності підтверджена низкою документів ЗВО, зокрема Положенням про підтримку наукових і науково-педагогічних працівників університету за публікації, які індексуються наукометричними базами даних Scopus та Web of Science (<https://bit.ly/3GlcSJk>), Положенням про порядок надання творчих відпусток науковим і науково-педагогічним працівникам ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3IVHnae>), Положенням про стажування та підвищення кваліфікації наукових, педагогічних і науково-педагогічних працівників (<https://bit.ly/3HjCS8Z>), Положенням про порядок присвоєння вчених звань науковим і науково- педагогічним працівникам ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3rgE1c6>), Положенням про звання «Почесний професор Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (<https://bit.ly/3IXX1Ci>) тощо. Під час інтерв'ювання викладацького складу було з'ясовано, що ЗВО має ефективну систему матеріального та морального заохочення викладачів до вдосконалення їхньої педагогічної майстерності. Основними заходами морального стимулювання викладачів є, зокрема, нагородження грамотами і подяками ПНУ імені Василя Стефаника (Медаль «За заслуги перед університетом» та «Подяка ректора»), державними нагородами. Матеріальне стимулювання передбачає преміювання або зменшення навчального навантаження за наявність публікацій у виданнях, що входять до наукометричних баз даних, надання творчих відпусток для завершення роботи над дисертацією, написання монографії, доплату до заробітної плати НПП, які отримали звання «Почесний професор ПНУ», преміювання виконавців науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Цілі та програмні результати навчання забезпечуються завдяки високому рівню академічної та професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації програми. До групи забезпечення ОНП включені науково-педагогічні працівники, які активно займаються навчальною, науковою та проєктною діяльністю. У ЗВО наявна інституційна практика якісного добору персоналу, дотримання вимог щодо фахової кваліфікації завдяки прозорості та зрозумілості процедури обрання на посаду. Успішній реалізації ОНП також сприяє залучення до організації, проведення та методичного супроводу освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, роботодавців. Зростання професійних досягнень викладачів відбувається через підвищення кваліфікації педагогічних працівників та стажування. Позитивною підтвердженою практикою є сформована ефективна система стимулювання викладацької майстерності, яка функціонує на основі відповідних положень, через власні програми та у співпраці з іншими організаціями, належне стимулювання розвитку викладацької майстерності викладачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Ураховуючи дотримання ЗВО вимог Критерію 6 щодо відповідності людських ресурсів на ОП заявленим цілям і програмним результатам, наявну прозорість і доступну інституційну практику якісного відбору персоналу, залучення до реалізації освітнього процесу професіоналів-практиків, експертів галузі, працевлагодів, сприяння професійному розвитку викладачів, моніторинг рівня задоволення здобувачів якістю людських ресурсів на ОП, Критерій 6 оцінюємо як такий, що має рівень відповідності А.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Матеріально-технічні ресурси ЗВО достатні для ефективного функціонування ОП. Надані ЕГ відеозаписи, а також онлайн-огляд навчальних корпусів (зустріч огляд МТБ, резервна зустріч) засвідчують наявність комп'ютерних аудиторій та аудиторій, обладнаних аудіо-візуальним забезпеченням. Під час огляду Гарант ОП (зустріч огляд МТБ) зазначила про вдосконалення будівель університету за рахунок грантів, зокрема в минулому році – заміну вікон у навчальному корпусі. У межах ОП ЗВО надає викладачам і здобувачам безкоштовний доступ до всіх інфраструктур закладу й інформаційних ресурсів в аудиторній та позааудиторній час. Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника має потужну наукову бібліотеку (<http://lib.pnu.edu.ua/>). Бібліотека налічує 13 читальних залів, а загальний книжковий фонд становить понад 800 тисяч примірників. Велика кількість видань мають електронні версії, працює інституційний репозитарій наукових матеріалів, електронний каталог, є доступ до повнотекстових баз даних електронних матеріалів. На зустрічах з фокус-групами (зустріч огляд МТБ, зустрічі 2, 7) було відзначено постійну системну роботу щодо наповнення фондів актуальною літературою та забезпечення безоплатного доступу до міжнародних баз даних (зокрема Scopus та WoS). Також в освітньому процесі за ОП активно використовується платформа дистанційного навчання (<https://dlearn.pnu.edu.ua/>). Здобувачі підтвердили (зустріч 4) достатність та доступність ресурсного та навчально-методичного забезпечення. Під час експертизи підтверджено, що освітній процес забезпечено силами навчальних дисциплін (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2021-11/>). У вільному доступі на сайті кафедри розміщено методичне забезпечення курсів (<https://cutt.ly/VOhZSix>). В університеті також функціонує відповідна соціальна інфраструктура (є медпункт, їдальня, спортзал, облаштовано зони для відпочинку здобувачів).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час зустрічей зі здобувачами та викладачами (зустрічі 2, 3, 4, 5) з'ясовано, що заклад вищої освіти забезпечує безоплатний та безперешкодний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, достатнім є рівень електронного обслуговування в бібліотеці. Так, до безоплатних для НПП та здобувачів послуг бібліотеки входить визначення індексів УДК, віртуальна довідка, міжбібліотечний абонемент та електронна доставка документів. ЗВО надає безоплатну можливість для публікації результатів досліджень здобувачів ОП та НПП у фахових виданнях університету.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Продемонстровані під час відео-зустрічі приміщення ЗВО, а також зустрічі з фокус-групами підтвердили, що в Університеті створено безпечне середовище для всіх учасників освітнього процесу. В університеті діють спортивні секції, регулярно організовуються різноманітні культурно-масові та інформаційно-комунікаційні заходи (це підтверджує інформація, яка міститься у Студентському путівнику (<https://cutt.ly/EOhCzod>) та на сторінці ЗВО у Facebook (<https://www.facebook.com/PNUVS>). В Університеті функціонує Центр студентського розвитку (<https://cutt.ly/YOhCJOJF>), яким започатковано проєкт «Наше здоров'я». Психологічну консультативну роботу зі здобувачами забезпечує Навчально-виробнича лабораторія виховної та психолого-педагогічної роботи (<https://cutt.ly/4OhVUz3>). У ЗВО зреалізовано комплекс організаційних і технічних заходів щодо пожежної безпеки

(під час онлайн-огляду ЕГ переконалася в наявності вогнегасників, планів евакуації та тривожних кнопок у навчальних корпусах). Також ЗВО дотримувався вимоги щодо забезпечення освітнього процесу в умовах пандемії COVID-19. ЕГ рекомендує проводити опитування серед здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня щодо їхніх потреб та інтересів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ підтверджує достовірність інформації, поданої у відомостях про самооцінювання. Індивідуальна взаємодія викладачів та здобувачів здійснюється через безпосереднє спілкування, а також за допомогою соціальних мереж та електронної пошти. Інформування здобувачів щодо освітніх та позаосвітніх питань відбувається на сайтах ЗВО, факультету та кафедри. Віднедавна підтримку для здобувачів ОНП надають і органи студентського самоврядування, зокрема Студентський Сенат, Студентський Профком, Молодіжний центр «Paragraph». Для підтримки здобувачів третього освітньо-наукового рівня вищої освіти в університеті функціонує Відділ аспірантури та докторантури (<https://cutt.ly/wOhNgnT>). Розроблено «Путівник аспіранта» (<https://cutt.ly/LOhBMAs>). На сторінці кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика також є рубрика «Наша гордість», де розміщено інформацію про відомих випускників. За словами аспірантів, вони знають усі контактні номери телефонів відповідних служб і структурних підрозділів, а з науковими керівниками налагоджений постійний контакт. Соціальна підтримка здобувачів здійснюється через призначення академічних стипендій, забезпечення проживанням в гуртожитку, надання допомоги зі спеціальних фондів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На ОНП, що акредитується, не було й станом на сьогодні немає здобувачів з особливими освітніми потребами. Разом з тим, у ЗВО створено належні умови для безперешкодного доступу до навчання такими особами. В Університеті діє Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення (<https://cutt.ly/rOhMSle>). Функціонує проєкт для незрячих «Невидима спадщина». У рамках грантового проєкту (ОП 014 Середня освіта (Музичне мистецтво)) придбано принтер, який друкує шрифтом Брайля. Для зручності людей з обмеженими руховими можливостями корпуси обладнані пандусами та ліфтами. Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/uOhQVNm>) передбачено можливість затвердження індивідуального графіку проходження контрольних заходів, у тому числі у випадку потреби догляду за дитиною або роботи за фахом.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

На зустрічі з аспірантами (зустріч 4) ЕГ встановила, що вони обізнані про порядок врегулювання конфліктних ситуацій, що можуть виникнути в разі сексуальних домагань, упередженого ставлення або дискримінації чи у випадках корупції. В Університеті діє наказ № 155 від 07.03.2019 р. «Про заходи з метою попередження булінгу та насильства в освітньому просторі» (<https://cutt.ly/D0hojaz>). Наказом № 10 від 08.01.2020 р. (<https://cutt.ly/6Oh2rNW>) внесено зміни до наказу № 155, метою яких є закріплення законодавчо-обґрунтованих дій у випадку виявлення факту вчинення булінгу, мобінгу, інших видів насильства (фізичного, морально-психологічного, сексуального, економічного). У ЗВО також функціонує Відділ з питань запобігання та виявлення корупції (<https://cutt.ly/GOh2Pzw>), у положенні про який врегульовано пов'язані з такими правопорушеннями процедури; діє Комісія з питань етики та академічної доброчесності (<https://cutt.ly/8OhPkuS>). Здобувачі мають змогу заповнити електронну форму звернень на «гарячу лінію» з ректором (<https://cutt.ly/SiuIJZK>). Під час онлайн-зустрічей здобувачі ОНП та представники студентського самоврядування (зустрічі 4, 5) підтвердили, що на ОНП «Освітні, педагогічні науки» випадків конфліктних ситуацій не було та зазначили, що вони поінформовані як діяти в таких ситуаціях.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильними сторонами ЕГ вважає створення належної матеріально-технічної бази в ЗВО, надання безкоштовного доступу до інформаційних джерел, розвиток сучасної інфраструктури, забезпечення життєзберезувальних умов для перебування здобувачів та НПП у приміщеннях ЗВО, запобігання конфліктних ситуацій та створення сприятливого психологічного клімату.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено. ЕГ рекомендує проводити опитування серед здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня щодо їхніх потреб та інтересів.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Сильні сторони (створення всіх необхідних умов для здобуття вищої освіти – належна матеріально-технічна база, безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів, належне забезпечення інфраструктури, запобігання конфліктних ситуацій та створення сприятливого психологічного клімату) дали можливість ЕГ твердити, що ОНП в контексті Критерію 7 повністю відповідає вимогам. ЕГ не виявила слабких сторін за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП унормовано «Положенням про освітні програми в ПНУ імені Василя Стефаника» (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>), «Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти» (<http://surl.li/yqwy>). Перегляд (удосконалення) та модернізація ОП відбувається відповідно п.4.5.1. «діючу, затверджену освітню програму переглядають щонайменше раз у три роки», п.4.5.2. «підставами для перегляду ОП: ініціатива та пропозиції гаранта ОП, у разі прийняття стандарту ВО, за результатами оцінювання якості ОП...», п. 4.5.3. «перегляд ОП відображається у відповідних структурних елементах ОП (навчальному плані, матрицях, силабусах, РПНД тощо)» (с. 15, <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/OP-nove.pdf>). Аналіз результатів зустрічей ЕГ з аспірантами, НПП та роботодавцями (зустрічі 2, 3, 6) дозволяє стверджувати, що до формування ОНП залучені всі зацікавлені сторони. В ПНУ імені Василя Стефаника нормативно визначено та функціонує система розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, до якої, окрім гарантів ОНП, зав. кафедрами, очільників факультетів/інститутів залучено відділ забезпечення якості освітньої діяльності, центр соціальних досліджень, навчально-методичний відділ, відділ аспірантури та докторантури та ін., між якими розподілено повноваження і відповідальність. Як позитивну практику ЕГ відзначає діяльність в Університеті інноваційних структур, а саме: Рада з якості (до її складу входять 3 аспіранти), Інститут гарантів, внутрішній аудит системи забезпечення якості (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/12/polozenna-pro-aydut.pdf>), одним із складників функціонування яких, є контроль за дотриманням законодавчих та локальних нормативних документів щодо розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП. У 2017 р. зміни до ОНП були пов'язані з коригуванням назви ОНП, що встановлено на основі інтерв'ювання гаранта ОНП, завідувача відділу аспірантури та докторантури (зустріч з гарантом, зустріч 7). На основі порівняльного аналізу ОНП 2017 і 2020 рр. та за результатами зустрічей (зустрічі 2, 3, 4, 6, відкрита зустріч) підтверджено, що в ОНП 2020 р. змінено кількісно і якісно ЗК, СК, ПРН. У 2020 р. за результатами опитувань стейкхолдерів, громадського обговорення та на основі отриманих рекомендацій внесено зміни в частині уточнення ПРН, ЗК та СК, розширено перелік вибіркових ОК, тематику дисертаційних досліджень. Відповідно до протоколу № 19 засідання кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика зі стейкхолдерами за участю аспірантів від 8 червня 2021 р. схвалено ОНП «Освітні, педагогічні науки» без змін (<http://surl.li/bgdns>). Отже, на основі зазначеного вище ЕГ дійшла висновку, що ПНУ імені Василя Стефаника послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На основі інтерв'ювання фокус-груп (зустрічі 4, 5, 7, 8, резервна зустріч), аналізу сайту підтверджено, що здобувачі вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня залучені до процесу перегляду ОНП та інших процедур забезпечення якості вищої освіти через: 1) участь у моніторингу якості освіти, що охоплює різні форми і види (онлайн опитування після завершення вивчення навчальної дисципліни, анкетування Центру соціологічних

досліджень та ін.); 2) участь у роботі Ради з якості; 3) внесення пропозицій під час атестації та засідань з обговорення ОНП, участі у складі проектної групи ОНП (Паска Т.В.) тощо. У ПНУ імені Василя Стефаника моніторинг якості освіти охоплює різні фокус-групи. Аналіз змісту анкет для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня щодо якості викладання навчальної дисципліни, які проаналізовано ЕГ під час ознайомлення із середовищем дистанційного навчання (резервна зустріч) та анкети для опитування (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdU5kj-1VrfCmVPBMZDFTNPL4jyIsRK5KIQbDBmr_mjrEHnraw/viewform) уможливають висновок, що опитування аспірантів є комплексним та охоплює широке коло питань організації та реалізації освітнього процесу та науково-дослідної діяльності. Як підтверджено під час зустрічі зі здобувачами (зустріч 4) та представниками здобувачів вищої освіти (зустріч 5), їхні пропозиції щодо розширення спектру вибіркового ОК, змістового наповнення навчальних дисциплін та ін. були враховані. Зустріч зі здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (зустріч 4) засвідчила їхню поінформованість про врахування в ОНП внесених ними пропозицій.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

За результатами інтерв'ювання роботодавців, випускників та зовнішніх стейкхолдерів (зустріч 6, відкрита зустріч) з'ясовано, що вони активно залучені до процесу періодичного перегляду ОНП та її реалізації, організації спільної науково-дослідної діяльності. Пропозиції, рекомендації надаються шляхом участі роботодавців, зовнішніх стейкхолдерів у засіданнях кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика, науково-комунікаційних заходах, в опитуваннях. Так, наприклад, Квас О.В., д.пед.н., професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи Львівського НУ імені Івана Франка зазначила, що неодноразово брала участь в обговоренні ОНП, високо оцінила ОНП у регіональному вимірі, схарактеризувала досвід наукової (рецензування, опонування тощо) та академічної співпраці (стажування Нагачевської З.І.). Чепіль М.М., д.пед.н., професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка запропонувала ввести до переліку вибіркового освітніх компонентів «Технології дистанційної освіти», «Управління якістю освітніх систем», «Методика викладання педагогіки» та ін. Також вона відзначила проведення спільних наукових конференцій та публікацію наукових видань тощо. У виступі д.пед.н., професор, проректор з наукової роботи Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії Галус О.М. (відкрита зустріч) поінформував про досвід читання гостьових лекцій на ОНП «Освітні, педагогічні науки» та ін. напрями і форми співпраці. У виступах професорів Білавич Г.В., Кравця В.П., Матвієнко О.В., Москаленка Ю.М., Слюсаренко Н.М. та ін., доцентів Сабат Н.В., Багрий М.А. та ін. акцентовано на високому рівні освітньо-наукової підготовки за ОНП, традиціях наукових шкіл Богдана Ступарика та Тетяни Завгородньої. Усі учасники зустрічі поінформовані про результати розгляду їхніх пропозицій та рекомендацій. У Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника запроваджено онлайн-опитування роботодавців ОНП, анкета (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScf_r4_-Z5i11BjhKzkplhsxBimrFDoColdCvLFyxbulSW6Nw/viewform) і результати опитування (<http://surl.li/bgdnuy>) розміщені на офіційному сайті у вільному доступі. Отже, ЕГ відзначає, що сильною стороною програми, є активна участь роботодавців як партнерів у процесі періодичного перегляду освітньої програми та в інших процедурах забезпечення її якості.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випуск за ОНП «Освітні, педагогічні науки» відбудеться у 2022 році. Проте ЕГ розглянула практику взаємодії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника з випускниками аспірантури минулих років. Під час інтерв'ювання гаранта ОНП Стинської В.В., зустрічей з фокус-групами (зустрічі 2, 3, 6, відкрита зустріч) з'ясовано, що ПНУ імені Василя Стефаника має давні традиції (з 1995 р.) підтримки наукової та професійно-педагогічної комунікації з випускниками аспірантури попередніх років, залучає їх до співпраці: участі в раді стейкхолдерів, реалізації освітнього процесу / читанні гостьових лекцій, організації науково-комунікаційних заходів, проведення сумісної науково-дослідної діяльності та публікації її результатів, рецензування різних видів робіт, апробації результатів досліджень тощо. Цю інформацію було підтверджено під час зустрічей із науковими керівниками (зустріч 3), роботодавцями та випускниками (зустріч 6, відкрита зустріч). Як позитивну практику ЕГ відзначає відображення інформації про випускників аспірантури попередніх років за спеціальністю 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» на сторінці кафедри» (<http://surl.li/bgvucu>). Під час зустрічей з фокус-групами (зустрічі 1, 2, 3, 4, 6, відкрита зустріч) ЕГ з'ясовано, що випускники аспірантури працюють викладачами в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Львівському НУ імені Івана Франка (близько 30 осіб), Дрогобицькому ДПУ імені Івана Франка, Тернопільському національному педагогічному університеті імені Володимира Гнатюка, Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії та ін. ЗВО України та зарубіжжя. Зокрема, Чепіль М.М., д.пед.н., професор, завідувач кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького ДПУ імені Івана Франка у 1998 р. вступила до докторантури у ПНУ, а у 2002 р. – захистила докторську дисертацію. ЕГ підтверджує, що в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника організовано діяльність щодо збирання, аналізу та врахування інформації про кар'єрний шлях випускників освітньої програми.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Політику ПНУ імені Василя Стефаника щодо забезпечення якості освіти регламентують Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти (<http://surl.li/voxi>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості (<http://surl.li/yqwy>), Положення про Раду з якості (<http://surl.li/yroc>), Положення про «Центр забезпечення якості» (<http://surl.li/yroh>) та ін. ЕГ проаналізувала «Положення про моніторинг і оцінювання процесів забезпечення якості освіти» і констатує, що в ньому повноцінно схарактеризовано механізм та представлено опитувальники, спрямовані на отримання даних від всіх груп стейкхолдерів PhD програм стосовно їхніх уявлень про якість вищої освіти, що оцінюється (с. 31-62, <http://surl.li/voxi>). Під час організаційної зустрічі з гарантом, зустрічей із фокус-групами (зустрічі 2, 3, 4, 5, 7, 8) з'ясовано, що моніторинг процесу реалізації ОНП проводиться систематично і регулярно, запроваджено систематичне онлайн-опитування, яке є анонімним і добровільним, а його результати розміщені на сайті ПНУ імені Василя Стефаника. ЕГ з'ясувала, що в Університеті впроваджено діяльність інноваційних структур, а саме: Рада з якості (до складу якої входять 3-є аспірантів Університету), Інститут гарантів, внутрішній аудит системи забезпечення якості (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2020/12/polozenna-pro-aydut.pdf>), які включені в процеси моніторингу і оцінювання якості освітньої діяльності за ОНП. На основі аналізу сайту ПНУ імені Василя Стефаника як позитивну практику ЕГ відзначає започаткування пілотного проекту «Інститут гарантів» в ПНУ імені Василя Стефаника (<https://cqa.pnu.edu.ua/2021/05/12/383/>). Так, 07.10.2021 р відбулося чергове засідання, під час засідання якого заслуховувалися актуальні питання, а саме: розробка та вдосконалення освітніх програм, за якими здійснюється підготовка іноземців та осіб без громадянства; процедура зворотнього зв'язку з гарантами освітніх програм щодо виконання рекомендацій за результатами опитувань стейкхолдерів та за результатами акредитаційних експертиз; залучення гарантів до складу аудиторів внутрішньої системи забезпечення якості (<https://cqa.pnu.edu.ua/2021/10/06/>). На основі аналізу відомостей про самооцінювання та зустрічі (зустріч 7) встановлено, що за результатами інституційного аудиту у 2020 р. було виявлено недоліки в оформленні РПНД та силабусів ОНП «Освітні, педагогічні науки». Керівник відділу забезпечення якості освітньої діяльності Кузь М.В (зустріч 7) запевнив ЕГ про усунення цих недоліків та розміщення на сайті кафедри у вільному доступі силабусів всіх навчальних дисциплін. Під час зустрічі з керівником та менеджментом Університету (зустріч 1) з'ясовано про запровадження рейтингового оцінювання НПП за методикою ЗВО, що підтверджено під час зустрічі з фокус-групами (зустріч 2, 3, 7). На основі викладеного вище ЕГ констатує, що в ПНУ імені Василя Стефаника забезпечено вчасне реагування та усунення виявлених недоліків в ОНП та освітній діяльності з її реалізації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОНП «Освітні, педагогічні науки» проводиться вперше, тому зауважень та рекомендацій, сформульованих під час попередніх акредитацій, немає.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Інформація, надана гарантом (організаційна зустріч), фокус-групами (зустрічі 1–8, відкрита резервна зустріч), вивчення й аналіз документів, розміщених на сайті Університету, наданих у відповідь на додатковий запит, дають підстави стверджувати, що в ПНУ імені Василя Стефаника активно розбудовується система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, що забезпечує систематичне вдосконалення ОНП та її якісну реалізацію. Система управління якістю університету (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/pages/scheme-suyau-fullpage.html>) охоплює внутрішнє та зовнішнє середовища, спрямована на врахування вимог замовника та задоволення потреб роботодавців, передбачає взаємодію на організаційних рівнях університету за алгоритмом «Плануй, Виконуй, Перевірйай, Дій». Аналіз відомостей про самооцінювання, сайту ПНУ імені Василя Стефаника, результати зустрічей із фокус-групами надали змогу ЕГ констатувати про наявність високого рівня сформованої культури якості, свідченням якої є: належна організація з освітньої діяльності за ОНП «Освітні, педагогічні науки»; урахування багаторічного досвіду та спадкоємність традицій у освітньо-науковій підготовці аспірантів; постійна наукова та академічна співпраця із ЗВО, у яких провадиться підготовка аспірантів зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки; залучення до читання гостьових лекцій науковців та практиків (<https://kpibs.pnu.edu.ua/робота-з-гостьовими-лекторами-2/>); висока професійна кваліфікація та активність НПП ОНП (аналіз табл. 2 відомостей про самооцінювання); результати підвищення кваліфікації НПП (<http://surl.li/bgvem>), співпраця з аспірантами на засадах академічної свободи, взаємоповаги та партнерства; активна співпраця з випускниками (підтверджено на зустрічах 2, 6, відкрита зустріч); перегляд ОНП із залученням усіх зацікавлених сторін, рейтингове оцінювання НПП тощо. На думку ЕГ, позитивною управлінською практикою ПНУ імені Василя Стефаника є чіткий розподіл між структурними підрозділами та дорадчими органами повноважень, відповідальності та способів взаємодії, функціональних зв'язків щодо здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості, який уведено в дію наказом ректора № 496 від 17.09.2020 р. (<https://cqa.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/149/2020/10/%D0%BD%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-496.pdf>), що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

До сильних сторін та позитивних практик зараховано: високий рівень сформованої культури якості; діяльність інноваційних структур (Рада з якості, Інститут гарантів та ін.) та процедур (внутрішній аудит системи забезпечення якості); активну участь роботодавців як партнерів у процесі періодичного перегляду освітньої програми та в інших процедурах забезпечення її якості; чіткий розподіл між структурними підрозділами та дорадчими органами повноважень, відповідальності та способів взаємодії, функціональних зв'язків щодо здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Слабких сторін за даним критерієм не виявлено.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію. Це підтверджується тим, що процедури внутрішнього моніторингу, перегляду та оновлення ОНП є унормованими, систематичними й відбуваються з залученням усіх зацікавлених сторін. В ПНУ імені Василя Стефаника активно підтримуються взаємозв'язки з випускниками для їхнього залучення до реалізації ОНП; запроваджено онлайн-опитування всіх зацікавлених сторін. Ураховуючи сильні сторони ОНП (високий рівень сформованої культури якості; діяльність інноваційних структур та процедур; активну участь роботодавців як партнерів у процесі періодичного перегляду освітньої програми та в інших процедурах забезпечення її якості; чіткий розподіл між структурними підрозділами та дорадчими органами повноважень, відповідальності та способів взаємодії, функціональних зв'язків щодо здійснення процедур і заходів системи внутрішнього забезпечення якості), ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Освітні, педагогічні науки» та освітня діяльність ПНУ імені Василя Стефаника за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу університету чіткі та зрозумілі, регулюються низкою внутрішніх документів закладу: Статутом Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (<https://cutt.ly/QOh8cG9>), Стратегією розвитку Університету на 2020–2027 рр. (<https://cutt.ly/JOH8VYw>), Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу... (нова редакція)» (<https://cutt.ly/zOhjdol>), Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів та здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук...» (<https://cutt.ly/uOhQVNm>), Положенням про порядок реалізації здобувачами вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» права на вільний вибір навчальних дисциплін (<https://cutt.ly/GOh4pIU>), Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти... (<https://cutt.ly/nOh4lwe>), Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу (<https://cutt.ly/TOh4mou>), Кодексом честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/ROhI3gW>), Положенням про запобігання академічному плагиату... (<https://cutt.ly/sOhO7LK>). Ці та інші нормативні документи, які регламентують освітній процес ЗВО, є відкритими та доступні цільовій аудиторії на офіційному веб-сайті для перегляду та завантаження. Представники різних фокус-груп відзначили чіткість та прозорість своїх прав та обов'язків під час реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та

пропозиції заінтересованих сторін.

За результатами аналізу сайту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, відомостей про самооцінювання, зустрічей із фокус-групами, ЕГ констатує, що для отримання зауважень та пропозицій щодо ОНП існує практика анкетування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників, адміністрації, випускників та роботодавців. На сайті кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика наявні ОНП 2020 та 2017 рр., рецензії та відгуки роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів на ОНП 2020 р. (<http://surl.li/bjhvb>). Зважаючи на викладене вище, ЕГ пересвідчилась у тому, що громадське обговорення ОНП відбулося. Проекту ОНП 2022 р. на період проведення акредитаційної експертизи на сайті ПНУ імені Василя Стефаника не розміщено. На думку ЕГ, доступ до проектів освітніх програм дещо утруднений (сторінка навчально-методичного відділу). Зважаючи на це, ЕГ рекомендує передбачити на окремій сторінці сайту університету доступ до проектів ОНП та інформацію про пропозиції змін усіх груп стейкхолдерів до ОНП «Освітні, педагогічні науки», а також реагування на них.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЗВО оприлюднено таку інформацію: повний опис ОНП 2017 р. (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2017-6/>) та навчальний план (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2017-7/>); редакція 2020 р. (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2020-8/>) та навчальний план (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2020-5/>); рецензії-відгуки роботодавців і зовнішніх стейкхолдерів (<https://cutt.ly/COh6N8e>); силабуси навчальних дисциплін (<https://kpibs.pnu.edu.ua/2021-11/>); інформація про викладачів, їх публікаційну та професійну активність (<https://cutt.ly/dOh5XiK>). На сайті кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика (<https://kpibs.pnu.edu.ua/>) розміщено також графік навчального процесу, розклад занять, каталог вибіркових дисциплін, методичне забезпечення курсів, інформацію про участь аспірантів у дослідницьких проектах, анкети для опитувань здобувачів і результати таких опитувань. Обсяг оприлюдненої інформації щодо ОНП, висвітлений на сайті ЗВО, є достатнім для інформування потенційних вступників щодо змісту ОНП та результатів навчання, а роботодавців – для усвідомлення цілей та змісту підготовки здобувачів освіти за ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Потрібна інформація розміщена на сайті університету у вільному доступі. Інформація представлена в достатньому обсязі для здобувачів вищої освіти, потенційних абітурієнтів та роботодавців.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На думку ЕГ, доступ до проектів освітніх програм дещо утруднений. ЕГ рекомендує передбачити на окремій сторінці сайту університету доступ до проектів ОНП та інформацію про пропозиції змін усіх груп стейкхолдерів до ОНП «Освітні, педагогічні науки», а також реагування на них.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Освітньо-наукова програма та освітня діяльність за цією програмою мають повну узгодженість із якісними характеристиками за підкритеріями 9.1 та 9.3. Враховуючи сильні сторони ОНП (наявність та доступність інформації у всьому її спектрі) та недоліків, що не є суттєвими (утруднений доступ до проекту ОНП через веб-сайт ЗВО, через його складність), ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Освітні, педагогічні науки» та освітня діяльність Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника за цією програмою відповідають рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

На основі аналізу змісту ОНП 2020 р. ЕГ встановлено, що програма охоплює складники, які передбачають набуття аспірантами компетентностей відповідно до п. 27 «Порядку підготовки здобувачів ступеня доктора філософії та доктора наук у ЗВО (наукових установах), затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261: 1) зі спеціальності – 27 кр. (ОК 4, ОК 6, ОК 7 та всі вибіркові ОК обсягом 18 кр.); 2) із загальнонаукового світогляду – 9 кр. («Організація наукової діяльності»; «Філософія і методологія науки»); 3) універсальні навички викладача-дослідника – 15 кр. («Управління науково-дослідницькими проєктами», «Методологічні підходи до організації історико-педагогічних досліджень»; «Моделювання освітніх процесів і систем», «Технології навчання і виховання у вищій школі», «Науково-педагогічна практика»); та 4) іншомовні компетентності, – 9 кр. («Іноземна мова»). ЕГ констатує, що ОК за означеними складниками представлено повною мірою, а загальний обсяг ОНП 2020 р. становить 60 кр., у тому числі 18 кр. – вибіркові навчальні дисципліни. Дисципліни зі спеціальності (ОК 6 «Актуальні проблеми в галузі загальної педагогіки та історії педагогіки», ОК 9 «Методологічні підходи до організації історико-педагогічних досліджень» та ін.) відповідають науковим інтересам аспірантів, що встановлено ЕГ на основі аналізу тем дисертаційних робіт аспірантів (Паски Т.В., Басараб Н.Я., Юрченка С.Р., Завулічної І.І. та ін.). Так, дисертаційні роботи Паски Т.В. «Розвиток гуцульщинознавства в системі національного виховання молоді (кінець ХХ – початок ХХІ ст.)», Завулічної І.І. «Благодійні фонди як фактор доброчинності в Україні (кінець ХХ – поч. ХХІ ст.)», Юрченка С.Р. «Змістові трансформації підручників з географії для закладів середньої освіти України (1991-2018)», Клубочкіної (Данилюк) Т.П. «Літературне краєзнавство Прикарпаття в системі виховання духовності молодших школярів (др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.)», Басараб Н.Я. «Розвиток післядипломної освіти вчителів початкової школи в західних областях України (1945-1991 рр.)» та ін. охоплюють актуальні питання методології наукових досліджень, історії української школи і педагогіки і підтримуються вивченням вказаних вище обов'язкових освітніх компонентів. Підготовка до викладацької діяльності у ЗВО підтримується вивченням таких нормативних навчальних дисциплін ОК 4, ОК 7, ОК 8, ОК 10, ОК 11. Під час зустрічі з аспірантами (зустріч 4) з'ясовано, що Паска Т.В., Басараб Н.Я., Юрченка С.Р., Завулічна І.І., Китрар В.С. та ін. скористалися можливістю вільного вибору навчальних дисциплін і формування індивідуального плану навчання та серед вибіркових ОК обрали ті, які відповідають їхнім науковим інтересам. Аналіз змісту ОНП (2017, 2020 рр.), результатів зустрічей із фокус-групами (зустрічі 2, 3, 4) дозволив ЕГ констатувати повну відповідність змісту ОНП науковим інтересам аспірантів і забезпечення їхньої повноцінної підготовки до дослідницької та викладацької діяльності зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

На основі аналізу табл. 2, інформації про наукових керівників (<http://surl.li/bgvhy>) та відповідність публікацій наукових керівників темам дисертаційних робіт аспірантів (<http://surl.li/bgvhy>) ЕГ встановлено, що наукова діяльність аспірантів відповідає напрямку наукових досліджень керівників і повною мірою узгоджується зі спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки; теми наукових досліджень аспірантів корелюють із напрямками наукової діяльності наукових керівників. Наприклад, тема дослідження Клубочкіної (Данилюк) Т.П. «Літературне краєзнавство Прикарпаття в системі виховання духовності молодших школярів (др. пол. ХХ – поч. ХХІ ст.)», наук. кер. проф. Білавич Г.В. (наукові публікації: «Література рідного краю в системі виховання духовних цінностей молодшого школяра»; «Літературне краєзнавство Косівщини як чинник формування національно-мовної особистості молодшого школяра»; «Розвиток християнської моралі дітей в українському дошкільлі на початку ХХ століття» та ін.). Тема дисертаційного дослідження Завулічної І.І. «Благодійні фонди як фактор доброчинності в Україні (кінець ХХ – поч. ХХІ ст.)», наук. кер. проф. Стинська В.В. (наукові публікації: «Нормативно-правове регулювання благодійної діяльності в Україні», «Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в незалежній Україні» та ін.). На основі проведеного аналізу ЕГ дійшла висновку, що наукові керівники є високопрофесійними фахівцями в галузі освітніх, педагогічних наук, які мають публікації з актуальних проблем історії вітчизняної і зарубіжної педагогіки, методології та теорії педагогічної науки ін. ЕГ відзначає, що під час зустрічей (зустрічі 3, 4) підтверджено механізм обрання наукового керівника, який передбачає ознайомлення з його публікаціями на предмет дотичності наукових досліджень. Під час зустрічі з керівником і менеджментом (зустріч 1) ЕГ з'ясувала, що Університет у 2021 р. проходив державну атестацію в частині провадження ним наукової (науково-технічної) діяльності за п'ятьма напрямками (за трьома атестований на рівнях Б та В), однак за напрямом «Суспільні науки» неатестований. На основі аналізу відомостей про кадрове забезпечення та якісний склад НПП (<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/10/011-Kadrove-2021-PHD.pdf>), табл. 2, інформації про наукових керівників (<http://surl.li/bgvhy>) ЕГ встановлено, що ПНУ імені Василя Стефаника науково спроможний зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки та за напрямками досліджень аспірантів, доказами чого є публікаційна активність НПП, наукових керівників у наукометричних виданнях Scopus та WoS (наприклад, Ільницький Р.В – 9, Завгородня Т.К., Стинська В.В. по 4), публікацій у фахових виданнях категорії Б (наприклад, Стинська В.В. – 16, Прокопів Л.М. – 9), публікація монографій «Педагогіка вищої школи: історія, сучасність, перспективи», «Соціально-педагогічна підтримка материнства й дитинства в Україні (ХХ – початок ХХІ ст.)» та ін.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ЕГ встановлено, що ПНУ імені Василя Стефаника забезпечує повноцінну можливість аспірантам для проведення наукових досліджень та апробації їх результатів. Під час зустрічі з керівником та менеджментом, огляду МТБ, зустрічі з аспірантами, з науковими керівниками, адміністративним персоналом та керівниками допоміжних підрозділів, роботодавцями (зустрічі 1, 3, 4, 6, 7, 8, огляд МТБ) наведено численні факти та продемонстровано можливості Університету забезпечення наукових досліджень у межах ОНП «Освітні, педагогічні науки». За результатами зустрічей (зустрічі 3, 4, 5, 6, 7, 8, відкрита зустріч, огляд МТБ); аналізу сайту ПНУ імені Василя Стефаника (<https://pnu.edu.ua/>) ЕГ підтверджує повноцінність належного організаційного та матеріального забезпечення Університету у межах ОНП для проведення й апробації результатів наукових досліджень аспірантів. Такий висновок ЕГ базовано також на проведеному аналізі кількісних і якісних показників публікацій, апробації результатів наукових досліджень аспірантами (<http://surl.li/bgviv>), їхньої участі в дослідницьких проєктах (<http://surl.li/bgfmp>). Аналіз вказаної вище інформації уможливує висновок про наявність значної кількості публікацій аспірантів у фахових виданнях категорії Б, навчально-методичних та ін. публікацій, участі в науково-комунікаційних заходах різних рівнів, набуття компетентностей у неформальній освіті тощо. Як сильну сторону ОНП ЕГ відзначає участь аспірантів у різних науково-комунікаційних заходах та значне регіональне представлення апробації результатів наукових досліджень; залучення до проведення цих заходів широкого загалу освітян, роботодавців та ін. Як позитивну практику ЕГ відзначає щорічні періодичні презентації та групові обговорення проміжних результатів досліджень аспірантів під час Міжнародних науково-педагогічних читань на пошану Богдана Ступарика (2017–2021 рр.), щорічне видання «Інформаційного бюлетеня» (<http://surl.li/bjiwk>) та ін. В аспекті зазначеного вище, як сильну сторону ОНП та діяльності ПНУ імені Василя Стефаника з її реалізації ЕГ відзначає чітку систему інституційної підтримки проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів, яка охоплює можливості безкоштовної публікації наукових праць у фахових виданнях «Гірська школа Українських Карпат», «Освітні обрії», «Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University» (категорія «Б»); проведення наукових заходів міжнародного і всеукраїнського рівнів; апробацію результатів експериментальної роботи в межах підписаних угод про партнерство з ЗВО України та зарубіжжя. На основі проведеного аналізу ЕГ відзначає вірцевий рівень забезпечення можливості для проведення та апробації результатів наукових досліджень аспірантів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

У ПНУ імені Василя Стефаника функціонують підрозділи, які сприяють долученню аспірантів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, а саме: науково-дослідна частина; відділ міжнародних зв'язків; навчально-науковий центр досліджень, об'єктів наукової інформації; відділ управління проєктами; відділ з питань захисту навчально-наукових результатів та ін. Цими та іншими структурними підрозділами (відділ аспірантури та докторантури, кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика) налагоджено чітку систему поширення інформації про міжнародні конференції, академічну мобільність тощо на сторінках «Календар подій», «Міжнародні проєкти» (<https://projects.pnu.edu.ua/>), «Навчання через дослідження» та ін. офіційного сайту ЗВО. Під час зустрічей із фокус-групами (зустрічі 2, 3, 4, 7, 8) їх учасники підтвердили ЕГ повноту, регулярність оновлення інформації про можливості участі у міжнародних конференціях та проєктах, публікації у зарубіжних виданнях. На основі аналізу участі аспірантів у дослідницьких проєктах (<http://surl.li/bgfmp>) та апробації наукових результатів (<http://surl.li/bgviv>) ЕГ констатує, що здобувачі ОНП долучені до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю та мають публікації в іноземних наукових журналах (Паска Т.В., Юрченко С.Ю. та ін.), були учасниками міжнародних наукових конференцій (<http://surl.li/bgviv>) та проєктів (Паска Т.В. 2020/21 рр., Люблін). Аспіранти ОНП, що акредитується, опублікували тези доповідей у матеріалах міжнародних конференцій (Паска Т.В. – 4; Басараб Н.Я – 3; Юрченко С.Ю. – 4; Клубочкіна (Данилюк) Т.П. – 5; Бандура (Клюс) Л. Р. – 1; Завулічна І.І. – 5). ЕГ відзначає як позитивні практики включення НПП, наукових керівників у діяльність громадських об'єднань за спеціальністю (Прокопів Л.М., Стинська В.В., Стражнікова І.В. члени ГО «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки, культури» (<http://surl.li/bgvjg>); наявність профілів усіх аспірантів у наукових соціальних мережах (<http://surl.li/bgvjc>). ЕГ рекомендує мотивувати і стимулювати аспірантів до публікацій у провідних закордонних та вітчизняних фахових виданнях, що індексуються наукометричними базами даних Scopus та WoS, та до участі у міжнародних наукових стажуваннях, дослідницьких проєктах.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

За результатами аналізу сайту ПНУ імені Василя Стефаника, відомостей про самооцінювання, публікаційної активності наукових керівників аспірантів встановлено, що їхні дослідження пов'язані з виконанням теми колективного дослідження «Історико-педагогічні проблеми навчання і виховання у системі безперервної освіти» (Державний реєстраційний номер 0108U009122), функціонуванням наукових шкіл Богдана Ступарика та Тетяни Завгородньої, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. Як позитивну практику ЕГ відзначає оприлюднення тематичного плану наукової роботи кафедри педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика (<http://surl.li/bgvjk>) та інформування широкої громадськості про результати наукової діяльності академічного персоналу, наукових керівників (<http://surl.li/bgvjo>). Наприклад, Стинська В.В. за результатами участі в дослідницьких проєктах за період 2017–2021 рр. опублікувала 21 наукову працю; Прокопів Л.М. – 11, Загородня

Т.К. – 10 наукових праць. На основі аналізу табл. 2, списку затверджених тем дисертаційних робіт аспірантів із зазначенням наукових керівників та переліку їхніх праць, дотичних до досліджень аспірантів (<http://surl.li/bgvjr>), кількісних показників публікацій в електронному репозитарії (<http://lib.pnu.edu.ua:8080/>) ЕГ підтверджує широкий спектр апробації результатів дослідницьких проєктів. Позитивною практикою також є активна участь наукових керівників у проєктній діяльності – проєкт «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність» (Стинська В.В., Прокопів Л.М, організований Міжнародною радою наукових досліджень та обмінів IREX in Ukraine спільно з МОН України та Академією української преси, 2019–2022 рр.); проєкт «ERASMUS + (ITE-VET)» (Завгородня Т.К., Стражнікова І.В. 2016–2018 рр.) та ін. Зважаючи на описане вище, ЕГ відзначає як зразкову практику участь наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Відповідно до «Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» до учасників освітнього процесу в ПНУ імені Василя Стефаника за порушення правил академічної доброчесності застосовуються такі заходи академічної відповідальності: щодо НПП «відмова у присудженні наукового ступеня чи присвоєнні вченого звання; позбавлення присудженого наукового (освітньо-творчого) ступеня чи присвоєного вченого звання; позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади; звільнення з навчального закладу», щодо здобувачів вищої освіти «повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми; відрахування з навчального закладу; позбавлення академічної стипендії; позбавлення наданих навчальним закладом пільг з оплати навчання» (<https://cutt.ly/ROhI3gW>). Процедура ПНУ імені Василя Стефаника для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, визначено «Положенням про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://cutt.ly/sOhO7LK>) та «Положенням про Комісію з питань етики та академічної доброчесності...» (<https://cutt.ly/8OhPkuS>), зокрема «п.2.2. Комісія з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» є вищою апеляційною інстанцією, що наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення Кодексу честі та надавати пропозиції адміністрації університету (факультетів, інститутів, коледжу) щодо накладання відповідних санкцій». За результатами зустрічі з фокус-групами (зустрічі 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8) та аналізу сайту встановлено, що в ПНУ імені Василя Стефаника створено систему забезпечення дотримання академічної доброчесності, яка охоплює: діяльність Комісії з питань етики та академічної доброчесності; надання консультативної допомоги з питань академічної доброчесності; належне технічне забезпечення перевірки наукових праць на унікальність (Unicheck та Plagiat.pl); безкоштовне надання таких послуг аспірантам та НПП; інформування про механізм перевірки робіт на плагіат; проведення засідань Школи академічної доброчесності із метою уникнення проявів академічної недоброчесності та ін. На думку ЕГ, позитивною є практика включення питань академічної доброчесності до змісту нормативних ОК («Управління науково-дослідницькими проєктами», проф. Никируй Л.І.). За результатами зустрічей (зустрічі 3, 4) ЕГ встановлено, що наукові керівники постійно інформують аспірантів про цінності культури академічної доброчесності та неухильність дотримання її принципів; здобувачі поінформовані про безкоштовність та порядок здійснення перевірки наукових робіт. За інформацією, отриманою ЕГ під час зустрічей, на ОНП випадків наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності, не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

У ПНУ імені Василя Стефаника створено належне освітньо-наукове середовище, що уможливорює успішну реалізацію аспірантами освітньої та наукової складових ОНП «Освітні, педагогічні науки». Сильні сторони: активна участь аспірантів у науково-комунікаційних заходах та значне регіональне представлення апробації результатів наукових досліджень; щорічна презентація та групові обговорення проміжних результатів досліджень аспірантів під час Міжнародних науково-педагогічних читань на пошану Богдана Ступарика (2017–2021 рр.), щорічне видання «Інформаційного бюлетеня»; чітка система інституційної підтримки проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів, яка охоплює можливості безкоштовної публікації наукових праць у фахових виданнях ПНУ імені Василя Стефаника категорії «Б»: «Гірська школа Українських Карпат», «Освітні обрії», «Journal of Vasyl Stefanuk Precarpathian National University»; активна участь наукових керівників у проєктах «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», «ERASMUS + (ITE-VET)» та ін.; активне використання технологічних процедур для перевірки наукових робіт на унікальність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

Слабких сторін у контексті Критерію 10 не виявлено. Рекомендовано: мотивувати і стимулювати аспірантів до публікацій у провідних закордонних та вітчизняних фахових виданнях, що індексуються наукометричними базами

даних Scopus та WoS, та до участі у міжнародних наукових стажуваннях, дослідницьких проєктах; при започаткуванні практики захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні педагогічні науки в разових спеціалізованих учених радах ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» керуватися Постановою КМУ № 44 від 12.01.2022 р. «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії».

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Освітньо-наукова програма та освітня діяльність за цією програмою мають повну узгодженість із якісними характеристиками за всіма підкритеріями. Ураховуючи сильні сторони ОНП (активна участь аспірантів у науково-комунікаційних заходах та значне регіональне представлення апробації результатів наукових досліджень; щорічна презентація та групові обговорення проміжних результатів досліджень аспірантів; чітка система інституційної підтримки проведення і апробації результатів наукових досліджень аспірантів; участь наукових керівників у проєктах; активне використання технологічних процедур для перевірки наукових робіт на унікальність), ЕГ дійшла висновку, що ОНП «Освітні, педагогічні науки» та освітня діяльність ПНУ імені Василя Стефаника рівню В за Критерієм 10.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ЕГ відзначає відповідальну організацію діяльності всіх учасників освітнього процесу під час акредитаційної експертизи у віддаленому (дистанційному) режимі: Під час проведення зустрічей із фокус-групами ЕГ відзначає відкритість їхніх учасників, готовність до розвитку ОНП та діяльності, пов'язаної з її реалізацією.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	В
Критерій 6. Людські ресурси	А
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Кірдан Олена Леонідівна

Члени експертної групи

Бойченко Марина Анатоліївна

Москальчук Ганна Олексіївна